

СОЈУЗ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКО
ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА

XI ИЗБОРНА КОНФЕРЕНЦИЈА

40 ГОДИНИ НА СОЈУЗОТ НА ПИОНЕРИТЕ НА
ЈУГОСЛАВИЈА

30 ГОДИНИ НА СОЈУЗОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА
СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА
ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА

**СОЈУЗ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА
СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА
ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА**

I

СВЕЧЕНА СЕДНИЦА

II

XI ИЗБОРНА КОНФЕРЕНЦИЈА

**40 ГОДИНИ НА СОЈУЗОТ НА ПИОНЕРИТЕ НА
ЈУГОСЛАВИЈА**

**30 ГОДИНИ НА СОЈУЗОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА
СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА
НА МАКЕДОНИЈА**

РЕДАКЦИЈА: БРАНКО ПЕТРОВСКИ, НИКО ТОЗИ И
ДУШКО ПОПОВСКИ

Јазична лектура и коректура: Димитар Гогушески

Ликовно-графичка опрема и корица: Нико Този

Печатено во Графичкиот завод „Гоце Делчев“ — Скопје, во
1983 год.

Тираж: 500 примероци

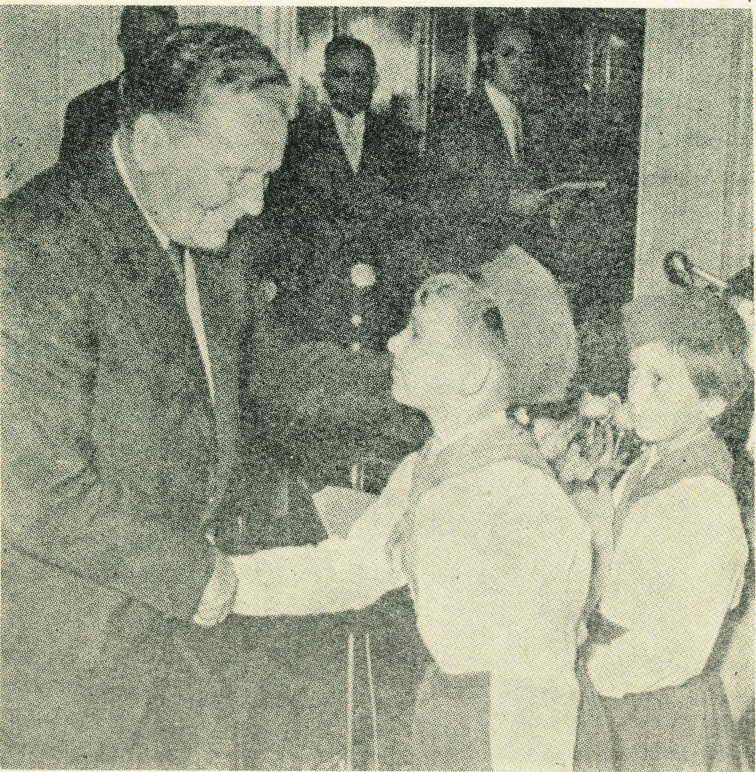
СВЕЧЕНА СЕДНИЦА

**ПО ПОВОД НА ПРОСЛАВАТА НА 40-ГОДИШНИНАТА ОД
ФОРМИРАЊЕТО НА СОЈУЗОТ НА ПИОНЕРИТЕ
НА ЈУГОСЛАВИЈА**

И

**30 ГОДИНИ НА СОЈУЗОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА
СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА
ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА**

Незаборавни средби на писнерите
со другарот Тито

Свечената седница на XI делегатска изборна конференција на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија се одржа на 27 декември 1982 година во Домот на ЈНА а по повод на прославата: 40 години на Сојузот на пионерите на Југославија и 30 години на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија.

Пред почетокот на седницата детскиот хор „Развигорче“ исполни детски песни во склопот на рециталот посветен на јубилеите.

Свечената седница ја отвори претседателот на РК на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија кој ги поздрави делегатите и гостите присутни на седницата и го предложи следниот:

ДНЕВЕН РЕД

I

за свечената седница

1. Реферат: 40 години на Сојузот на пионерите на Југославија и 30 години на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија — референт: Бранко Петровски

2. Одлука за доделување признанија на долгогодишни активисти на нашата организација

II

По завршувањето на свечената седница се одржа XI делегатска изборна конференција со дневен ред:

1. Избор на работно претседателство
2. Усвојување на деловникот за работа
3. Избор на работни тела

4. Извештај за работата на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија од X—XI годишна конференција

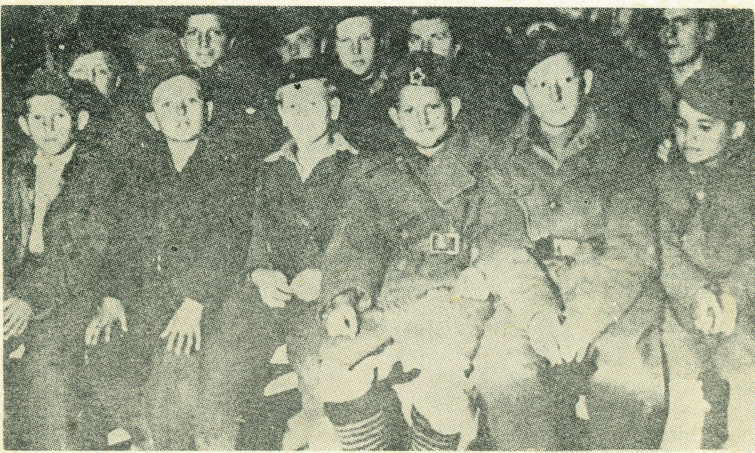
5. Извештај на Одборот за самоуправна општествена контрола

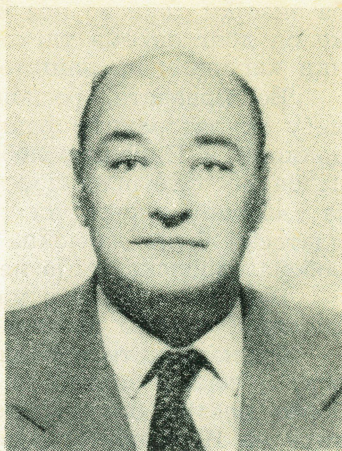
6. Усвојување на Статутот на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија

7. Избор на органи на Сојузот

8. Избор на делегати за Сојузот на организациите за воспитување и грижа за децата на Југославија.

Пионери-борци, делегати на I конгрес на
УСаОЈ во Бихак одржан од 27 до 29
декември 1942 година

**40 ГОДИНИ НА СОЈУЗОТ НА
ПИОНЕРИТЕ НА ЈУГОСЛАВИЈА**

Суровата војна, која им ја наметнаа фашистичките окупатори и нивните домашни предавници на нашите слободољубиви народи и народности, покрај опустошувањата, преократи и една младост, им го украде детството и игрите на младите, а на опромнен број насилно им го преократи и животот. Но, нашата борба не ќе беше голема, возвишена и по многу што единствена во светот на прогресивните револуции, ако не беше сестрана, ако во нејзините редови не учествуваа, покрај другите, и младите и најмладите. Идеите, целите на НОБ, со својата содржина и сеопфатност беа од таква природа што се согласуваа со интересите и стремежите на младите кои во нив ги гледаа насоките на остварувањето на себеси, сопствениот идентитет и можност за изградување на личната и општата среќа.

Учеството на најмладите во нашата социјалистичка револуција другарот Тито го става на највисоко место на скалата на хуманите вредности. „Кога во борба одат луѓето, војската која ја создала државата, возрасните луѓе, вели другарот Тито, тогаш тоа е должност кон својата татковина, тогаш е тоа долг на секој граѓанин и родољуб. Но, кога без мобилизација, доброволно, деца од 12, 14, 15 и 16 години одат во бор-

ба знаејќи дека во неа ќе погинат, тогаш е тоа повеќе од долг спрема татковината, тогаш тоа е натчовечки хероизам на нашите луѓе“...

Во крвавата, беспопштедна и уништувачка војна меѓу окупаторските фашистички сили и нивните предавници и Народноослободителното движење, се создадоа во срцето на поробената Европа, во Југославија слободни територии тогаш кога фашистичката солдатеска беше најмоќна и кога во ниедна друга поробена европска земја нешто слично не се случуваше.

Ваквиот карактер на НОБ создаде услови во антифашистичкото движење, околу единиците на НОБ — партизанските одреди, чети, дивизии, да се собираат и деца и заедно со своите постари другари да се борат против окупаторот. Нивното доаѓање во редовите на НОБ претставуваше пример на другите млади луѓе за нивното определување, а возрасните добиваа силни мотиви за борба и за создавање чувство на сигурност во исправноста на целите и идеалите за кои се борат.

Имитирајќи ја воената организација на партизанските единици, децата се организираа во десетини, водови, а некаде и во баталјони. Таму каде што биле помалку, а и организацијата на воените единици тоа го наложувала, децата немале свои единици, туку едноставно биле покрај возрасните за да им помагаат во извршувањето на одделни борбени и други задачи.

Уште во почетокот на НОБ најмладите борци основале детски одбори и пионерски работни чети со задача да собираат летнина, оружје и др.

Во текот на првата година на НОБ се јавила потреба од формирање на организацијата на најмладите. Првите такви организации се формирале во разгорот на НОБ во Ужице, Ариље (Рдобуѓа) и во Нова Варош. Детските сојузи се рашириле и на новоослободените територии и на териториите што биле под власта на окупаторот. Пионерските дружини уште на почетокот на НОБ се формираат и во Македонија — во Скопје, Прилеп, Битола. Здружувањето на младите борци во свои организации има за цел поуспешно да ги остваруваат тие своите борбени и други задачи

и на тој начин активно да се вклучат во сенародната борба за национално и социјално ослободување на нашата земја. Бројното учество на најмладите во НОБ и социјалистичката револуција го наметна прашањето за формирање на нивна организација која ќе ги собере сите деца-борци врз определена програма.

Името пионер кое означувало припадност на најмладото поколение на напредното движење за првпат е потврдено официјално на I конгрес на УСАОЈ кој е одржан од 27 до 29 декември 1942 година во ослободениот Бихаќ каде што пред еден месец се одржало и I заседание на АВНОЈ. Покрај 356 делегати на младината од целата земја, на Конгресот присуствувал и голем број пионери кои се истакнале со јунаштво, храброст против непријателот, а меѓу нив и легендите и идеалите на најмладите: Бошко Буха, Сава Јовановиќ-Сиројќо и др.

Имајќи ја предвид големата активност на најмладите, нивната бројност, како и специфичноста на нивните можности, интереси и погледи, конгресот донесе одлука да се основа посебна организација што би ги собирала сите деца — Пионерската организација. Пионерите како најмлади учесници во војната го усвојуваат позитивното искуство и акцијата на постарите генерации и на соодветен начин, зависно од нивните развојни, физички, интелектуални и други психички способности за својата возраст, се вклучуваат во општонародната борба во менувањето на светот, неговата организација во насока на антиципирање на најнапредните општествени односи.

Во услови на оружената борба со непријателот и реакционерните општествени идеологии содржината на работата на Пионерската организација била во согласност со потребите на НОБ. Нејзината програма за работа е напишана, всушност, уште пред одржувањето на Конгресот на УСАОЈ и нејзиното основање; таа, така да се каже, тогаш е само правно санкционирана, верифицирана и проширена со нови задачи и можности. Содржината на работата на Пионерската организација, нејзините главни задачи во воените услови биле потребите на војната, а тоа се акциите: учество

во војната како активни борци, собирање оружје, муниција и др.

Со разгорувањето на НОБ и постигањето на военни услови се создаваат и политички услови за развој на општествените организации. Главниот совет на младите генерации во Хрватска го покренува листот „Пионер“, а потоа во Словенија „Словенечки пионер“.

Во писмото на Обласниот комитет од 8 мај 1944 година до Месниот комитет на КПМ — Куманово се подвлекува грижата за најмладите, за воспитувањето на најмладите во духот на борбеност, патриотизам, интернационализам, љубов кон НОБ. Покрај другото, во писмото се вели дека „Сојузот на пионерите е организација на најмладите, на децата; тие треба да се поучуваат на дисциплина, да се запознаваат со денешната НОБ...“

Во Резолуцијата на Првиот конгрес на НОМС во Фумтани, во 1943 година, се подвлекува, покрај другото, и дејноста помеѓу најмладите, помеѓу децата, и нивното организирање во Сојузот на пионерите.

Под директна грижа на Партијата на ослободителните територии на Козјак, Кичевско, Дебарца, Тиквешкијата и др. се организираат пионерски одреди кои извршуваат борбени и други задачи. Во окупираниите градови на Македонија пионерите се десна рака на илегалните организации: пренесуваат оружје, летоци, муниција, храна на илегалците, разни материјали за потребите на партизанските единици.

Кон крајот на 1944 година е одржан и Вториот конгрес на УСАОЈ во Дрвар на кој е поставена и задача што поупорно да се настојува на собирањето на децата, да се прошири и организирано да се зацврсти Пионерската организација. На овој собир е одлучено да се поттикне одржувањето на низа конференции со пионерските раководители, а посебно е нагласена улогата на просветните работници во работата на Пионерската организација.

Задачите на Пионерската организација на ослободените делови на нашата земја во текот на 1944 и 1945 година се усогласуваат со новите потреби. Како главни задачи доминираат учењето, работата и реали-

зирањето на акциите „Се за обнова и изградба“, „Се за Фронтоот и победата“, „Нема одмор додека трае обновата“. Во духот на овие актуелни барања пионерите масовно учествуваат, во рамките на нивните можности, во обновата и изградбата на опустошената земја.

Со донесувањето на првиот Статут во 1945 година Пионерската организација е прогласена за доброволна организација на деца на возраст од 6—14 години со определени програмски задачи да настојува да ги опфати во своите редови сите деца, без оглед на полот и дали го посетуваат училиштето или не, да им овозможи нивно меѓусебно зближување, да им помага на учениците во совладувањето на училишните задачи, да се прижи околу спроведувањето на воспитно-образовните задачи на училиштето, да ги негува светлите традиции и придобивките на НОБ, и, особено, да го зацврстува братството и единството на нашите народи и народности. Со определувањето на задачите на Пионерската организација со Статутот се определува, всушност, и нејзината нова физиономија. Водејќи сметка за новосоздадените услови во ослободената земја, потребите на најмладите, организациското зајакнување на Пионерската организација, нејзиното омасовување, основната интенција на Статутот била да се отвори пат и создадат можности за нејзиното осамостојување во однос на организацијата на младите.

Општествените промени што настануваат по дефинитивното ослободување на земјата во однос на организацијата и изградбата на народната власт се одразуваат и на организацијата на пионерите. На V пленум на ЦКНОЈ одржан од 25—27 септември 1946 година усвоен е нов Статут на Пионерската организација на Југославија. Според Статутот се предвидува членовите на Пионерската организација да се делат на подмладок и пионери имајќи го предвид степенот на физичкиот и менталниот развој на децата во развојниот циклус од 6—14 години. Со оглед на психофизичките разлики на децата од 7—10 години од децата на 11—14 години, кои не се така мали, се настојувало во Статутот тие разлики да се уважуваат во

однос на содржината на работата, организационата поставеност, како и во однос на методите на работата. Затоа во Статутот усвоен во 1946 година се вели: „За да можат во работата со пионерите да се применуваат воспитни методи и содржини кои повеќе се соодветни на детската возраст, членовите на подмладокот се деца од 7—10 години, а пионери од 11—14 години“.

Во овој период Пионерската организација остварува забележителни резултати во опфаќањето на најмладите во своите редови, во идејно-политичкото социјалистичко влијание и во формирањето на социјалистичките социјално-морални особини на најмладите. Меѓутоа, покрај постигнатите резултати во воспитно-социјалистичкото влијание и практикување на формите на работа — смотри, слетови, конкурси, пионерски ден и др., во работата на пионерската организација сè повеќе се чувствува формализам и манифестивност. Формите на организираност на пионерите се оценуваат како мошне вкалупени, статични, крути, со настојување да ги имитираат оние кои постоеле во воените услови и одговарале повеќе на потребите во воената состојба и на потребите на возрасните. Детската природа, нејзината специфика, потребите и интересите што нужно се јавуваат во тој период се запоставени. Се изискувало малите да ги остваруваат оние задачи кои не се соодветни на нивната психо-физичка развиеност.

Пресвртница во целиот општествено-политички живот кај нас станува 1950 година кога е донесен Законот за работничкото самоуправување, со кој се изврши силно влијание врз местото и содржината на сите општествено-политички организации, па и на Пионерската организација. Со тој Закон започнува и историскиот процес на поопштествување на сите општествени дејности, па во тој контекст и на поопштествувањето на воспитната работа на пионерите. Поради тоа, ЦК КП на Југославија, во јули 1950 година, упати писмо до централните комитети на КП на републиките во кое се дадени основните насоки за работата на Пио-

нерската организација. Со тие насоки се настојува, всушност, да се измени стилот во раководењето на Пионерската организација во духот на самоуправните процеси: Место шаблонски и крути форми на раководење да се практикуваат такви кои произлегуваат од духот на потребите на најмладите и кои се во согласност со развојните процеси на самоуправувањето: во содржината и методите на работата да има повеќе игра, разонода, со што би се придонело за создавање услови за ведро детство, поголема ширина и оригиналност во работата, одгледување и развивање на самоиницијатива на самите пионери. Во писмото се настојува воспитанието на Пионерската организација да биде „во што пошироки и разновидни форми, без никакви шаблони“, и натаму „работата со децата треба да се оствари низ што поразновидни групи, раководејќи се од тоа да не се собираат само децата од одделенијата во училиштето според нивната возраст, туку и според нивните склоности и интереси“.

Ваквиот статус на Пионерската организација бара ангажирање во нејзината работа не само на Младинската организација, туку и на други профили, кадри-наставници, родители, општествено-политички работници и стручњаци од различни сфери на општествениот живот со цел таа да се постави на најшироки основи.

Во духот на писмото на ЦК КПЈ во целата земја се основаат совети на Сојузот на пионерите, структурирани од членови со различни занимања и струки, кои имаат желба, интерес и љубов за работа со децата. Нивната главна цел е со своето искуство да им помогнат на децата во експонирањето на личните интереси и способности и во нивното самоуправно организирање.

Со цел воспитанието и прижата за децата постојано да се усовршува во духот на самоуправните социјалистички текови и да се изнаоѓаат најсовремени содржини и форми за нивното социјалистичко воспитание и развој, во текот на 1952 година се основаат совети на друштвата за воспитание и грижа за деца-

та. Покрај другото, советите имале за задача широко поврзување на сите општествени фактори кои се ба-
ват со образованието и воспитанието на децата. Ис-
товремено се основуваат и еден број на специјализира-
ни општествени организации кои собираат деца и мла-
динци, како што се Сојузот на извидници, Феријал-
ниот сојуз, движењата на горани, Младите задругари,
разни спортски организации и др.

Содржината и методот на работата во Пионерска-
та организација се поставени на најширока основа.
Создадени се можности во нивната работа да се вклучат
сите општествени организации и стручни установи. Во
текот на овој период карактеристично е тоа што се
бараат и пронаоѓаат нови форми на работа за соби-
рање деца и пионери во слободното време.

Во текот на 1963 година, како резултат на разно-
видната работа со децата, организирана е широка рас-
права за дејствувањето и карактерот на Пионерската
организација. Врз основа на практичното и теоретско-
то искуство изработени се и усвоени Правилата и про-
грамските основи на Сојузот на пионерите на Југо-
славија. Со овој документ Сојузот на пионерите се
дефинира како „движење на сите југословенски деца
и сите организации во кои се остварува нивното со-
цијалистичко воспитување“.

Во Правилата и програмските основи се дефини-
рани и основните задачи на Сојузот на пионерите: да
организира што поразновидни активности за испол-
нување на слободното време на пионерите со корисни
содржини, сите свои членови да ги вклучува во оп-
штествените текови, развивајќи го пионерското само-
управување како основен начин на живеење на пио-
нерите во нивниот колектив.

Правилата и програмските основи на Сојузот на
пионерите на Југославија, усвоени во 1973 година од
страна на Советот за грижи и воспитување на децата
на Југославија и ЦКСКЈ, претставуваат единствен до-
кумент со основи на идејно-воспитната работа со пио-
нерите. Тие во полна мера го изразуваат општестве-
ниот интерес и право на секое дете на своја адекватна
општествена организација во која ќе се воспитува во

духот и на вредностите на нашето социјалистичко општество и ќе биде активен субјект на неговиот развој.

Основните цели на идејно-воспитната работа и дејствувањето на Сојузот на пионерите се секое дете преку својата организација да се вклучува во општествениот живот на начин кој е соодветен на неговата возраст, да се развива кај најмладите траен интерес и ангажиран однос кон сите збиднувања во нашево самоуправно социјалистичко општество. Од целите произлегуваат и определени задачи кои можат да се определат на следен начин — воспитување на самоуправувач преку пионерското самоуправување кое истовремено претставува и метод на ангажирање во работата на организацијата, одгледување и развивање на југословенскиот социјалистички патриотизам, братството и единството, традициите од НОБ, љубовта кон творецот на нова Југославија — Тито, кон другите народи и народности, формирање ставови на полна национална рамноправност меѓу нашите народи и народности, чувство и смисол за рамноправност меѓу половите, чувство на интернационалност и солидарност, воспитување правилен однос кон трудот, одгледување и развивање смисол за творештво во сите области на општествениот живот и сите гранки во областа на производството, одгледување на името и ликот на пионер.

Прославувајќи ја својата 40-годишнина, Пионерската организација, должност ни е да подвлечеме, имала долг пат на својот развиток. Од своето формирање во условите на најсуровата војна во 1942 година со задача да се бори со оружје в рака, жртвувајќи многу млади животи за слободата и подобрата иднина, остварувајќи бројни задачи во обновата и изградбата на разурнатата земја, па сè до денес, таа ја делела судбината на својата земја во најтешките моменти од нејзиниот развиток, учествувала и придонесувала во победите и во сеопштиот самоуправен социјалистички развиток. Историјата на Сојузот на пионерите е во мало и историја на промените и развитокот на нашето општество. Нашите најмлади, пионери-

те, не биле само објекти на кои во општествената акција им се посветувало такво внимание и грижа за тие да имаат лесен пат во животот, туку собрани во својата организација — пионерските одделенски заедници, пионерските одредби и пионерските интересни колективи — да прераснуваат во значаен субјект на сопствениот развој.

Иако под непосредно менторство на возрасните, Пионерската организација успевала да ги сфати интересите и потребите на сопствените членови да ја одбере содржината на своето дејствување, и да го прифати и практикува пионерското самоуправање како метод на сопствениот однос и сопственото воспитание.

Во текот на изминатиот период, за негувањето на југословенскиот социјалистички патриотизам, братството и единството и заедништвото на нашите народи и народности и др. пионерите организираа бројни акции: Средби со борци од НОБ, По патиштата на партизанските единици, пионерски походи, Пионерски логори „Сутјеска“, прослави на државни и пионерски празници, шампионати на знаења, за револуционерното работничко движење, за СКЈ, СКОЈ и др. За своето работно воспитување пионерите организираа работни бригади за уредување на училиштата, за собирање на секундарни сировини, а исто така и пионерски задруги и економии. Општествено-забавниот живот бил исполнет со ведри пионерски состаноци, карневали, вечери на хумор и сатира и сл.

Со цел активноста на Сојузот на пионерите да има што поразновиден, поорганизиран карактер, од една страна, а од друга да биде насочувана кон воспитувањето на самоуправни социјалистичка личност, со одлуката на Сојузниот совет за воспитување и грижа за децата од 1961 година ја организира акцијата „Југословенски пионерски игри“. Темите на игрите се менуваат секои две години и создаваат можност секое дете да се активира во определена дејност.

Пионерите членуваат во бројни организации: Подмладок на Црвен крст, Народна техника, Сојуз на

извидници, Движење на млади горани, Млади истражувачи, Музичка младина и др. Подем број пионери се членови на интересни групи што се формираат во пионерските одреди, пионерските домови и месната заедница.

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата во текот на изминатиот период настојувал врз самоуправна основа да го оствари единството на семејното и општественото воспитување на пионерите и да ангажира врз доброволна основа бројни профили кадри кои со својата работа ќе им помогнат на младите во нивното развивање и формирање на самоуправен социјалистички дух.

Денес во нашата Република дејствуваат 32 општински сојузи и совети на Сојузот на пионерите, како и Градскиот сојуз Скопје, со преку 1600 членови. Скоро во сите основни училишта функционираат пионерски одреди и пионерски одредни совети. Сојузите и друштвата како широка трибина за прашањата на грижата и воспитувањето на децата зад себе имаат остварено богата содржина на работа, видни резултати во ширењето на мрежата на предучилишните воспитно-образовни организации, пионерските домови, летувалиштата, игралиштата, училишните кујни и друштва институции за деца.

Во изминатиот период Сојузот преку своите делегати во СИЗ за општествена заштита на децата даде значаен придонес во градењето на политиката и насоките за разрешување на проблемите врзани за социјалистичкото воспитување на децата. Како резултат на оваа соработка во последниве години се изградени 9 летувалишта со капацитет од 2100 легла, 3 пионерски дома, 32 предучилишни организации, отворени се 73 забавишта, 66 нови училишни кујни, организиран е целодневен престој за преку 1800 деца и тн.

На овој начин, Сојузите на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата со сво-

јата акција се вклопуваат во изградувањето на развиен систем на воспитание и грижа за децата што е еден од условите за натамошно развивање на нашето социјалистичко самоуправно општество и модерно производство.

Јубилејната 1982 година ја пречекуваме со богата и мошне разновидна активност на пионерската организација. Таа извршила и врши силно влијание врз градењето и подигањето на социјалистичката самоуправна свест кај младите. Со својата активност таа претставува значаен субјект во позитивното менување на односите во училиштето, а особено во подигањето на степенот на квалитетот на воспитно-образовниот процес.

Пионерската организација со своето дејствување, ангажирање на своите членови во одделни раководни активности и со својата програмска ориентација во актуелните услови и порано претставувала мост меѓу современите општествени текови, потребите и интересите на најмладите кои поттикнуваат и се развиваат во условите на самоуправните општествени односи и училиштето кое во најорганизиран стил влијае врз нивниот развој. Позицијата на ученикот во наставниот процес од објект, кој е карактеристичен за етатистичкиот стил на раководење и организирање на воспитно-образовниот процес, да се поместува во позиција на субјект, кој е конститутивен дел на самоуправното поимање на човекот кај нас, е во голема мера резултат и на влијанието на пионерската организација.

Пионерските одреди и одредни совети што се организирани при секое училиште претставуваат позитивен модел на соработка, заемно проткајување со идеи и дејности меѓу социјалната средина и училиштето, меѓу животот и практиката и училиштето, меѓу активностите на месната заедница и профили на луѓе што покажуваат интерес и активен однос кон младите, од една, и наставниците, од друга страна. Меѓусебната соработка меѓу овие структури преку пионерската организација и Сојузот на организациите за со-

цијалистичко воспитување и грижи за децата, како и училиштата овозможува континуирано, трајно следење и проучување на потребите и интересите на пионерите и симултано со тоа да се поттикнат, да се насочат младите и да им се помогне во организирањето на соодветни активности.

Со севкупната активноост Пионерската организација претставува субјект кој ги менува затечените околности во насока на прифаќање и реализирање на најнепосредните општествени идеали. Секоја генерација пионери била инспирирана од своите постари другари и од својата претходна генерација и настојувала со својата активност и со квалитетот на работата да ги надмине. Оваа генерација на пинери, која го слави јубилејот има среќа да се инспирира од искуството на бројни генерации пионери. Уверени сме дека таа достоинствено ќе ја изврши својата задача, ќе ја продолжи работата со поголем интензитет и со подобар квалитет во остварувањето на најхуманите идеали — придобивките од НОБ и создавањето услови за сестран развој на сите.

Постигањата на планот на развитокот на пионерската организација и во создавањето услови за самоуправен социјалистички развој и воспитување на децата се резултат на сестраната помош на општествените организации: Сојузот на комунистите, Социјалистичкиот сојуз, Сојузот на борците, Сојузот на социјалистичката младина, Конференцијата за општествена активност на жените, специјализираните, стручните и научните организации, средствата за информирање и др.

Во овој свечен миг, кога званично го одбележуваме 40-годишниот роденден на Пионерската организација, Сојузот на организациите за социјалистично воспитување и грижа за децата е должен и сака да им се заблагодари и да им оддаде високо признание на сите оние кои во текот на 40-те години работеле со пионерите и за пионерите, кои во таа работа несебично внесувале дел од себеси, свое знаење искуство и љубов.

Овие два јубилеја нека бидат уште една потврда и признание дека нашите напори за среќната иднина на младите генерации не биле залудни и сето она што сме го постигнале нека нè обврзе на нови постигања и успеси. Зашто, само на овој начин достоинство ќе може да се реализира постојано актуелната порака на другарот Тито: „Јас сакам пионерите на Југославија да им бидат достоинствени наследници на оние кои се жртвуваа за она што го имаме денес“.

Спомен плоча во Бихаќ во знак на сеќавање
на денот на оснивањето на Сојузот на
пионерите на Југославија —
27. XII. 1942 година.

OVDJE JE NA PRVOM KONGRESU
USAOKA 27. XII 1942. GODINE
OSNOVAN

SAVEZ PIONIRA JUGOSLAVIJE

SPOMEN PLOČA OTKRIVENA 1967. GODINE
POVODOM 25. GODENICE PIONIRSKOG ORGANIZACIJE

**ПРИЗНАНИЈАТА НА АКТИВИСТИТЕ ЌЕ БИДАТ МОТИВ
И ПОТТИК И НА ОНИЕ КОИ ЌЕ РАБОТАТ СО ДЕЦАТА**

Секоја организација, а посебно организациите за социјалистичко воспитување на најмладите ги користат годишнините на својот развој да дадат оценка, да ги вреднуваат резултатите на својата работа и постигања и, врз основа на сето тоа, да им оддадат соодветно признание на голем број општествени работници од различни профили и струки кои со својата работа, опособности, знаења и умеења придонесувале да се поттикнат најразновидните интереси, способности и наклоности на најмладите и нивната енергија да се насочи кон остварувањето на самоуправните социјалистички идеали и цели.

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија е таква организација која во општествената акција на најпрогресивните творци и работници на сите струки и професии преземала смело иницијативи и отворала патишта во нови облици на работата — натамошно спроведување и разработување на хуманистичкиот концепт на политиката на општеството во однос на децата и мобилизирање на бројни соработници за неговото остварување.

Благодарение на несебичното и, би рекле, на хуманото залагање на бројни ентузијасти, социјалното социјалистичко самоуправно искуство во вид на штафетна палка се пренесуваше на младите генерации со задача тие тоа искуство да го збогатат и да придонесат за остварувањето на најхуманите проектирани цели — ослободување на човекот. Би било неправедно, ако не се истакне дека вложениот труд, ин-

телектуалната, емотивната, енергија, влијанието на градењето на ставови врз социјалистичката самоуправна свест кај децата итн. извираат од длабокото уверение и сфаќање на активистите, лишени од секаков вид кариеризам, шанса за напредување на бирократската лествица, материјалната компензација и сл. Сито тој труд е мотив, акција, резултат на сублимираните социјалистички идеи во личноста на секој активист.

Со силата на својата програма Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија успеа да привлече и собере бројни соработници кои врз доброволна основа, според својот позив и афинитет и со својата инвентивност и вдахновеност внесуваа прогресивни промени во практиката во односите кон децата и решавањето на нивните потреби.

На сите активисти кои со својата работа придонесле во развојот на Сојузот на пионерите и на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и на Југославија им оддаваме признание и благодарност за нивната несебичност во создавањето услови за нивниот сестран социјалистички развојот со надеж дека тоа искуство ќе го прифатат и генерациите по нив и ќе го развијат во духот на потребите и барањата на новите процеси на самоуправните односи.

Признанијата на активистите, се надеваме, ќе бидат мотив и поттик и на оние кои ќе работат со децата. Се надеваме дека тие со својата работа ќе ги надминат своите постари другари.

Од името на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на добитниците на признанијата им честитаме.

Плакетата
Куир Јовица,
се доделува за
посебен придонес
во општественото
воспитување на
децата.

По повод на прославата на 40-годишнината на Сојузот на пионерите на Југославија и 30-годишнината од постоењето на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија, Претседателството на Републичката конференција на Сојузот на седницата одржана на 19. IX. 1982 година донесе

ОДЛУКА

за доделување признанија за повеќегодишна активност на полето на прижата и воспитувањето на децата на следните организации, институции и поединци:

I. ПЛАКЕТА ЗА СРЕКНО ДЕТСТВО

Груевски Чедомир — Скопје
Зафировски Мирко — Куманово
Јордановски Благоја — Скопје
Катранџиска Зора — Скопје
Костовски Здравко — Штип
Марковски Ристо — Скопје
Този Нико — Скопје
Кулумов Цветан — Титов Велес
Цветковиќ Фана — Скопје

II. ПЛАКЕТА „КУРИР ЈОВИЦА“

Пионерски одред „Христо Узунов“ — Скопје
Детска градинка „Братство единство“ — Скопје
Друштво за социјалистичко воспитување на децата во месната заедница „Кочо Рацин“ — Скопје
Пионерско одморалиште „Сутјеска“ — Охрид
Детско летовалиште „Мите Богоевски“ — Ресен
Детско летовалиште „Пелистер“ — Битола

Арсов Живко — Кочани
 Гогушески Димитар — Скопје
 Димитрова Вера — Скопје
 Велков Митко — Скопје
 Камчева Анка — Штип
 Касапинов Трајче — Кавадарци
 Петров Никола — Скопје

III. БЛАГОДАРНИЦА СО ЗЛАТНА ЈУБИЛЕЈНА ЗНАЧКА

Ајдински Љупчо	— Скопје
Ангеловски Јоцо	„
Андреева Дана	„
Андреевиќ Славка	„
Апостолски Михаило	„
Арсов Љупчо	„
Арсова Ленче	„
Арсова Тамара	„
Бабакос Елена	„
Барутовски Божин	„
Богданова Нада	„
Божинова Вера	„
Бојановска Душка	„
Василевска Нада	„
Василевски Крсте	„
Велков Митко	„
Вељковиќ Драгослав	„
Гогушески Димитар	„
Груевски Зоге	„
Груевски Чедомир	„
Давчевски Ристо	„
Дамјановски Анатоли	„
Димитрова Вера	„
Докузовски Атанас	„

Дракулевски Томе	„
Георгиевски Ванчо	„
Горгиевски Ристо	„
Зорба Стеван	„
Зулфикари Азем	„
Илиевска Стојка	„
Ицева Марија	„
Јаневски Славко	„
Јордановски Благоје	„
Јовановски Диме	„
Јовановски Крсто	„
Катранџиска Зора	„
Котевски Јован	„
Колономос Жамила	„
Крстевска Зора	„
Куноски Васил	„
Кушевска Леандра	„
Маневски Стефан	„
Марковски Крсте	„
Марковски Ристо	„
Малевска Милка	„
Миленковски Перо	„
Миљовска Деса	„
Минчев Никола	„
Миркуловска Бистрица	„
Муча Феми	„
Наковски Ане	„
Нарашанов Иван	„
Николова Оливера	„
Николова Танка	„
Пановски Сократ	„
Петров Никола	„
Петровски Бранко	„
Пендеревска Македонка	„
Пецевска Олга	„
Поповски Душко	„
Поповски Киро	„
Поповски Глигор	„

Поповска Даница	„
Поповиќ Марија	„
Поповиќ Седомир	„
Саздовски Тоде-мали	„
Смаковски Бошко	„
Смоковарски Ѓорѓи	„
Ставрев Драгољуб	„
Станковски Бошко	„
Станислав Душко	„
Стојановски Бојко	„
Суад Ахмед	„
Тарапуза Стојан	„
Тасева Елена	„
Такева Милка	„
Този Нико	„
Камилова Трајанка	„
Унковска Лилјана	„
февзи Бојку	„
Цветковски Ванчо	„
Цветковиќ Фана	„
Џамбазов Александар	„
Џутевски Нелко	„
Шуковиќ Милош	„
Шаурек Миодраг	„
Мимитрова Викторија — Битола	
Димитрова Менка	„
Јуруковски Александар	„
Николова Нада	„
Попрцов Никола	„
Стаматовска Гордана	„
Ивановски Душко — Титов Велес	
Јанев Ристо	„
Јаначевски Александар	„
Стојановски Спасе	„
Чушков Пенчо	„
Кулумов Цветан	„

Боев Диме	—	Кавадарци
Касапинов Трајче	„	
Неделков Илија	„	
Пачаџиев Ристо	„	
Димитров Никола	—	Штип
Камчева Анка	„	
Костовски Здравко	„	
Настевски Насте	—	Охрид
Ристевски Дафинче	„	
Бишковски Владо	—	Тетово
Заковска Марија	„	
Наумовски Томислав	„	
Апостоловски Томо	—	Гостивар
Реџеџи Исмаил	„	
Арсов Живко	—	Кочани
Милевска Цвета	—	Струга
Муковска Марија	„	
Панзов Трајче	—	Св. Николе
Ангеловски Ангеле	—	Струмица
Џумаџлиева Милка	„	
Богатиноски Славко	—	Прилеп
Коруноска Зора	„	
Патоски Ѓорѓи	„	
Печијареска Нада	„	
Аврамчева Драгиња	—	Гевгелија
Марковски Димитар	—	Ресен
Хациевски Александар	„	

Апостолов Фиданчо — Делчево

Христов Перо — Радовиш

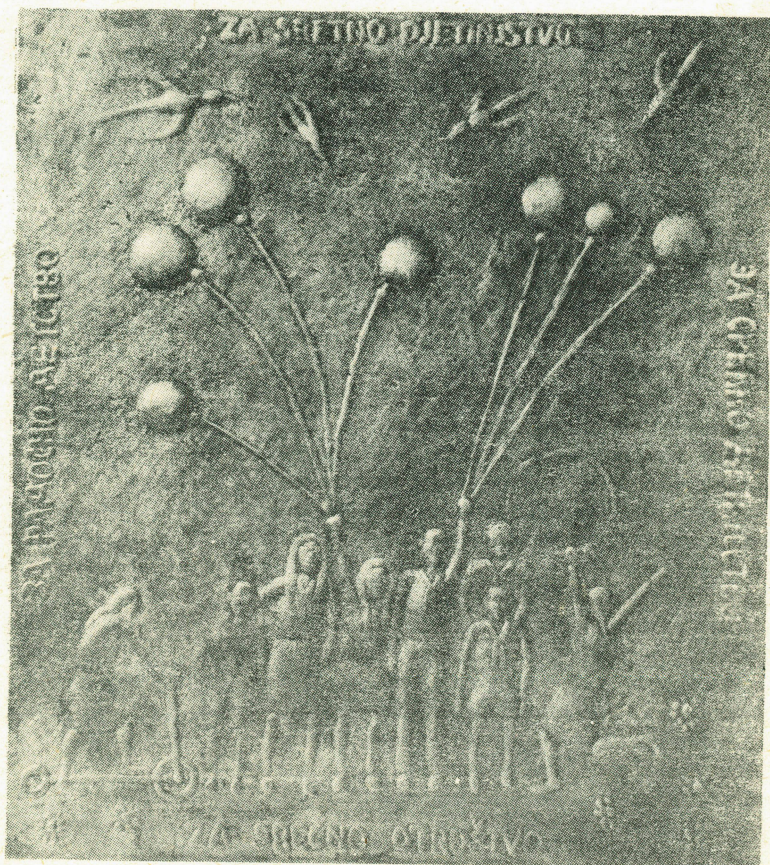
Зафировски Мирко — Куманово

Крстевски Иван „

Пачков Трајко „

Спасевска Владанка „

Плакетата за СРЕКНО ДЕТСТВО, се доделува за извонреден придонес во сите области на општествената грижа за децата.

ХІ ДЕЛЕГАТСКА ИЗБОРНА КОНФЕРЕНЦИЈА
НА СОЈУЗОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА
СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА
ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА

(27 декември 1982)

ИЗВЕШТАЈ

за работата на Сојузот на организациите за
социјалистичко воспитување и грижа за децата на
Македонија од X до XI годишно собрание

(1978—1982)

Поаѓајќи од својата општествена функција, развојот на социјалистичките самоуправни општествено-економски односи и делегатскиот систем по своето X годишно собрание, одржано во декември 1978 година како прво конститутивно делегатско изборно собрание, Советот за грижи и воспитување на децата на Македонија продолжи да дејствува како Сојуз на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија. Со оваа измена уште повеќе се афирмира општествената улога на Сојузот и се потенцираа неговите идејни, општествени и воспитно-образовни функции во нашето социјалистичко самоуправно општество.

Со прераснување на Советот за грижи и воспитување на децата во Сојуз на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија се овозможи Сојузот да дејствува на уште поширока општествена основа. Оваа измена се одрази осо-

бено на општинските организации кои по X собрание исто така се трансформираа во сојузи за социјалистичко воспитување и грижа за децата со што се овозможи организацијата успешно да дејствува во самоуправната општествена база.

Прераснувањето на Советот во Сојуз на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата особено придонесе да јакнат самоуправните делегатските односи во организацијата, повеќе да се афирмираат и да доаѓаат до израз основните и општинските организации и програмите за активности на Советот на ниво на Републиката сè повеќе да прераснуваат во договори со општинските сојузи и организациите што опфаќаат деца заради покренување на прашања и акции што претставуваат најнепосреден интерес за воспитување и грижа за децата.

Благодарейќи на тоа, во Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија се создадоа услови на поширока основа да се разгледуваат низа прашања и проблеми од педагошко-психолошки-социолошки карактер што претставуваат основа за изградување на организирана општествена акција за самоуправното влијание врз концептот на социјалистичкото воспитување и грижата за најмладите и за нивното самоуправно ангажирање.

За ваквата активност на Сојузот посебно значење имаа определбите на кондресите на СК, документите на ССРМ, Сојузот на социјалистичката младини и Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Југославија.

Сето ова придонесува во наредниот период преку развојот на содржините и активностите уште повеќе да доаѓа до израз општествената улога на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија за да може во општествената практика и во непосредното ангажирање да се покренуваат прашања за грижата и воспитувањето на децата низ активност што ќе придонесе овие прашања да се решаваат преку ангажирање на најшироката општествена и педагошка јавност.

Активности посветени на животот и делото на другарот Тито

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија во периодот меѓу X и XI собрание организира низа активности за запознавање на децата-пионерите со животот и делото на Јосип Броз Тито.

Пионерите од нашата Република активно се вклучија во сите позначајни општествени активности сврзани со животот и делото на Тито. Во многу средини учествуваа во акцијата за засадување на 88 стебла за Тито. Младите поети и литерати, ликовни уметници и други се ангажираа за создавање творби инспирирани од животот и делото на Јосип Броз Тито.

Акцијата 88 садници за другарот Тито е прифатена како постојана активност од сите пионерски одреди. Оваа акција пионерите ја реализираат преку уредување на дворните површини на училиштата, цветните градини и други површини со засадување на 88 садници или толку цвеќиња (ружи и др.).

Сојузот придонесе во сите организации во републиката со успех да се организираат ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“. Пионерите од нашата Република масовно учествуваа во изложбата на ликовни и литературни творби што ја организира Музејот „25 мај“ од Белград и Советот на Сојузот на пионерите на Југославија. Пионерите учествуваа и во многу други активности инспирирани од големиот револуционер и државник Јосип Броз Тито.

Последниве години сите позначајни активности на Сојузот и на Советот на Сојузот на пионерите се одвиваа под името на ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“.

Воспитание и образование за формирање на социјалистичка самоуправна личност

Во периодот меѓу двете собранија Сојузот покренал низа активности од пошироко општествено и педагошко значење. Подготвено е и одржано советува-

ње за општественото воспитание и образование како интегрален дел на севкупната грижа на општеството за правилен развој и формирање самоуправна личност. На советувањето што го организира Комисијата за предучилишно воспитување беа поднесени реферати и повеќе соопштенија. Материјалите од ова советување — тематска конференција е издадена брошура: Вонинституционалните форми во општествената грижа и воспитувањето на децата.

Детето како значаен субјект на општествениот развој

Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите организираа јавна расправа по тезите на тема „Детето како значаен субјект на општествениот развој“. Оваа расправа придонесе пошироко да се согледа потребата од општествената грижа за децата како интегрален дел на економскиот и општествениот развој.

Во своите забелешки, предлози и мислења, искажани во јавната расправа по Тезите, Сојузот укажа дека е неопходно да се подобрат и усовршат факторите што влијаат врз развојот на детето и во остварувањето на концептот детето да стане субјект на општествениот развој, заради што е неопходно да се користат научните сознанија на одделни институции и заводи. Сојузот, исто така, укажа дека би требало оптимално да се ангажираат сите општествени сили за континуирано и продолжително изградување на конзистентна политика и општествена акција преку законските регулативи и самоуправните заедници да се создадат материјални и други општествени претпоставки за остварување на принципот на солидарноста и овозможување во нашето социјалистичко самоуправно општество социјалните разлики што помалку да се рефлектираат врз развојот на младите.

Сојузот, исто така, укажа дека во остварувањето на политиката на овозможување приближно еднаков старт на сите деца во развојот би требало попрецизно да се утврдат општествените стандарди заради реализирање на оваа идеја и да се предвиди сите деца да

бидат опфатени во забавишта и предучилишни организации една година пред да појдат во училиште; на децата чии двата родители се вработени да им се обезбеди место во детските градинки; на сите деца од училишна возраст да им се обезбеди бесплатна исхрана; потоа, да се прецизира кои деца треба да бидат корисници на детски додаток и др.

Сублемирајќи ја јавната расправа што се водеше во општинските сојузи, во врска со Тезите, Сојузот укажа и на тоа дека е неопходно планирањата на потребите на децата да поаѓаат од базата, месната заедница, во која најобјективно и најкомпетентно тие можат да се согледаат.

Предлозите, забелешките и мислењата од водената дискусија беа доставени до Републичката конференција на ССРНМ и Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Југославија.

Самоуправувањето во Сојузот на пионерите

Ова советување го организира Советот на Сојузот на пионерите во соработка со Републичкиот завод за унапредување на образованието и воспитувањето. Советувањето имаше за цел да ги разработи и сумира достигнатите искуства и состојби во пионерската организација на полето на самоуправувањето на пионерите во нашата република и да предложи соодветни насоки за натамошна работа.

На советувањето присуствуваа стручни работници од општинските заводи за унапредување на предучилишното и основното воспитување и образование и кои постојано ја следат работата на Сојузот на пионерите во својот регион, претседателите на општинските совети на Сојузот на пионерите, училишни педагози и други активисти на нашите сојузи што непосредно ги организираат и следат активностите на пионерите.

На советувањето беше констатирано дека самоуправувањето во пионерската организација, и покрај одделни слабости, се афирмира како мошне значаен

елемент во развивањето на самоуправната свест и однос кај пионерите. Меѓутоа, од советувањето произлегоа и некои заклучоци и согледувања дека тоа треба да биде постојано под непосредна грижа на возрасните наставниците и другите општествени структури со цел да се прифаќаат најсовремените текови во самоуправната теорија и практика во нашето социјалистичко самоуправно општество.

Грижата за децата во планот за општествено-економскиот развој на Републиката

Републичката конференција на Сојузот направи анализа за остварување на општествената заштита во планот за општествено-економскиот развој на Републиката за периодот од 1976 до 1980 година како и Програма за развој и унапредување на активностите на Сојузот за периодот од 1981 до 1985 година. Во предлогот посебно се третираат овие потреби: доодатокот за деца, објектите за дневен престој на децата од предучилишна возраст, општествената исхрана на децата, објектите за одмор и рекреација, интернатското сместување, пионерските домови, вонинституционалните форми на општествено-организираната работа со децата и пионерите.

Ширење на мрежата на пионерските домови

Сојузот покренува активности за ширење на мрежата на пионерските домови, а водена е и расправа за положбата и проблемите на постојните пионерски домови. Во заедница со Републичкиот завод за унапредување на образованието и воспитувањето направена е и усвоена од Педагошкиот совет на Македонија програма за организирање на воспитно-забавниот живот на пионерите во пионерските домови.

Колективната работа и одговорност во организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата

Сојузот подготви материјал за колективната работа и одговорност во организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата, што придонесе во организациите и органите што подоследно да се применува иницијативата за колективна работа и одговорност.

Остварување на политиката на економската стабилизација

Сојузот подготви програма за доследно остварување на ставовите на Претседателството на СФРЈ и на ЦК СКЈ, како и на резолуциите на Претседателството на СР Македонија и на ЦК на СКМ за остварување на политиката на економската стабилизација.

Акција на солидарноста

Сојузот покрена акција за помош на пионерите на Црна Гора во подрачјата пострадани од катастрофалниот земјотрес. Акцијата беше наменета како помош за изградба и опремување на пионерски дом во настраданото подрачје. Сојузот покрена и други акции на солидарноста и акции за прибирање парична помош на децата на Палестина, Либан и југот на Африка. Во акцијата во која учествуваа пионерските одреди од нашата Република уплатени се во фондот на солидарноста при РК на ССРНМ 200.000,00 динари.

Учество во акциите на Сојузот на организациите за воспитување и грижи за децата на Југославија

Во извештајниот период Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија даде значаен придонес во договарањето на актуелните задачи на Сојузот на организациите за со-

цијалистичко воспитување и грижа за децата на Југославија и за нивно реализирање. За оваа цел придонесе и делегацијата од СР Македонија во Сојузот.

Активисти на Сојузот и на Советот на Сојузот на пионерите учествуваа со реферати, коореферати и соопштенија на следните југословенски советувања:

— на советувањето во Цавтат, одржано во 1979 година на тема: Грижата за децата во југословенското социјалистичко самоуправно општество;

— на советувањето во Белград, одржано во 1979 година на тема: Грижата и воспитувањето на децата од предучилишна возраст во југословенското социјалистичко општество;

— на советување на тема: Акции и манифестации на Сојузот на пионерите на Југославија, одржано во Белград во 1979 година;

— учество на советувањето, одржано 1981 година во Љубљана за самоуправата во пионерската организација.

Сојузот придонесе организациите од нашата Република да се вклучат во многу традиционални активности од општојугословенско значење што се организираат секоја година, како што се:

— учество во походот „По патеките на слободата“ и Средба на легендарната Кадињача.

— учеството во пионерскиот поход „Низ родниот крај на другарот Тито“ во Хрватско Загорје;

— учество на Средбата на младите историчари на Југославија што секоја година се одржува во Црна Гора со натпреварувачка тема од НОБ и Револуцијата;

— учество на Средбата на пионерите на Југославија во Бихак, посветена за чување и унапредување на човековата природна и работна околина;

— учество на Зборот на пионерите на Југославија во Словенија, посветен на запознавањето на знаменити места од НОБ;

— учество на Караванот братство-единство „Чика Јово Змај“ што се одржува во Војводина;

— учество на Средбата: „Пионери партизански курири“ што секоја година се одржува во Златар, СР Хрватска;

— учество во пионерскиот поход: „Игмански марш“;

— учество во пионерскиот поход: „Бирчанска пионерска дивизија“;

— учество на Средбата на пионерите на Југославија во Диво Село и во Јастребарско, СР Хрватска;

— учество на Фестивалот на детското прозно творештво со тематика од НОБ што секоја втора година се одржува во Бијела СР Црна Гора;

— учество на Средбата на пионерите во Дрвар: „Под знамето на слободата го браневме Тито“, СР БИХ;

— учество во пионерскиот поход: „Зејнел Ајдини“, Сува Река — САН Косово;

— учество на Средбата на пионерите на Косово во Ландовица;

— учество на Средбата на пионерите-самоуправувачи, одржана во Мостар — СР БИХ;

— учество на Средбата на училиштата што го носат името Бошко Буха, во Јабука;

— учество на пионерскиот поход „Братство-единство“ низ СРМ;

— учество на Фестивалот на детското поетско творештво што секоја втора година се одржува во Охрид.

Учесството на пионерите од нашата Република на овие и многу други општојугословенски средби и акции, како и на многу активности од доменот на меѓурејубличко-покраинската соработка, придонесоа во ширењето на братството и единството, заедништвото, воспитанието на пионерите на светлите традиции од НОБ и Револуцијата, во меѓусебното запознавање на пионерите и размената на искуства од работата на пионерската организација, пионерското самоупраување и др. На сите овие средби учествуваа околу 1000 пионери.)

Воспитувањето и грижата за децата во месната заедница

Во извештајниот период Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија беше ангажиран на реализирањето на заклучоците од X годишно собрание кое расправаше за придонесот на месната заедница во воспитувањето и грижата за децата. Во оваа активност се вклучија повеќе општински сојузи. Целта на активностите беше да се зголеми бројот на друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата во месната заедница, да се оствари поголема активност на друштвата и да се обезбеди пошироко општествено ангажирање во месната заедница, особено во врска со овие прашања:

— утврдување програми за мрежи детски установи; програма за најразлични вонинституционални форми и активности со деца; ангажирање на месната заедница за организиран одмор и рекреација на децата; ангажирање на граѓаните за создавање подобри услови за престој, работа и игра на децата во месната заедница и др.

Во овој период, поаѓајќи од развојот на самоуправните текови во нашето општество, Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата во својата програма за работа, со цел да се поопштествува функцијата на воспитанието и грижата за децата, како приоритетна задача го имаше реализирањето на акцијата: формирање друштво за социјалистичко воспитување и грижа за децата во секоја месна заедница.

Во оваа акција, во која се вложија големи усилби таа да се реализира, односно да се формираат друштва во секоја месна заедница, се постигнати одделни резултати, но со оглед на важноста на функцијата на друштвата во месната заедница и натаму ќе се настојува акцијата на овој план да продолжи.

Придонес на општинските сојузи на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата

Паралелно со активноста за создавање друштва во месните заедници и за подобра организациска поставеност на пионерските одреди при основните училишта, Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата придонесе за јакнење на улогата на општинските сојузи и за нивното организациско зајакнување. Денес во СР Македонија во сите општини постојат и дејствуваат општински сојузи на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата, освен во општините Демир Хисар, Валандово и Македонски Брод. Сојузот повеќепати настојуваше и во овие општини да се формираат сојузи на ниво на општината. Меѓутоа, поради кадровски, материјални и други причини не се успеало во потполност во овие настојувања.

Создавањето на нови друштва во месните заедници и јакнењето на активноста на постојните придонесе општинските сојузи на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата да се формираат врз делегатски принцип, со делегати од основните и другите општествени организации што работат со децата. Меѓутоа, во некои општини сојузи недоследно се применува делегатскиот систем и бавно се менува кадровската структура и покрај потребата поголем број помлади стручни и општествени работници да се вклучат во активноста на организацијата.

Републичкиот сојуз на повеќе начини даде придонес за јакнење на општинските организации. Меѓу другото, тој организира и три регионални советувања во Скопје, Битола и Штип на кој беше согледана севкупната проблематика на општинските сојузи како и искуствата од работата на друштвата во месните заедници, на пионерските одреди при училиштата, за работата на детските библиотеки, за активноста на подмладокот на Црвениот крст и др. На овие семинари учествуваа активисти од Скопје, Битола, Штип, Куманово, Титов Велес, Тетово и Гостивар.

Општинските сојузи во изминатиот период дадоа значаен придонес во севкупната активност на организацијата, а посебно во организирањето и спроведувањето на програмите на ЈПИ, во програмирањето на воспитно-образовната работа во пионерските домови, оспособувањето кадри за работа со пионерите, организирањето на прослави по повод Детската недела, активности за одмор и рекреација на пионерите и др.

Последниве години општинските сојузи на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата придонесоа за натамошниот развој на организацијата во системот на самоуправното општествено организирање. Во општините беше зголемена соработката меѓу сојузите и општествено-политичките и општествените организации. Во повеќе општини нашите организации се делегатска основа за избор на делегати во органи на некои општествено-политички организации. Општинските сојузи со свои делегати се застапени и во некои самоуправни интересни заедници, особено СИЗ за општествена заштита на децата. Меѓутоа, резултатите во вклучувањето на општинските сојузи во системот на самоуправното општествено организирање се само почетни во некои општини и поради тоа се нужни напори за натамошно унапредување на севкупните напори за воспитување и грижа за децата низ самоуправните општествено-економски односи.

Поголем број општински сојузи и совети на Сојузот на пионерите се афирмираа низ конкретни активности со пионерите, како што се: општински средби и натпревари во знаење и вештини, културни, фискултурни и други натпревари, прослави на патронски празници и друго. Општинските сојузи сè повеќе придонесуваат за организирањето на меѓуопштинските средби на пионерите што имаат посебно значење во ширењето на братството и единството, запознавањето на културно-историските споменици и др.

Одделни општински сојузи и Градскиот сојуз во Скопје се афирмираат со организирањето на средби и манифестации од пошироко значење, како што се:

Фестивалот „Златното славејче“, Братската средба на пионерите на главните градови на републиките и покраините во Скопје, Пионерските Рацинови средби во Титов Велес, Средбата на пионерите-партизански курири во Кавадарци, Средбата на пионерите на пионерските домови на Југославија во Битола, Пионерските подкозјачки средби во Куманово, Литературните средби „Курирче“ во Кичево, Фестивалот на детското творештво во Кочани, Пионерскиот снежен град во Маврово, Пионерскиот дом „Карпош“ во Скопје и др.

Воспитувањето и грижата за децата како интегрален дел во борбата за развој на социјалистички самоуправни односи

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и Советот на Сојузот на пионерите во извештајниот период се ангажираа воспитувањето и грижата за децата уште повеќе да станува интегрален дел на севкупниот развој на социјалистичките самоуправни односи.

Сојузот со свои делегати беше застапен во повеќе самоуправни интересни заедници што придонесе преку размената на трудот на самоуправна основа да се решаваат сè поактуелни прашања од воспитувањето и грижата за децата.

Посебно, Сојузот се ангажира творечки да придонесе за работата на Републичката самоуправна интересна заедница за општествена заштита на децата. Меѓу другото, Сојузот даде значаен придонес во јавната расправа по материјалите на заедницата што имаат подолгорочен карактер, како што се:

— Самоуправната спогодба за основите на Планот за развој на РСИЗ за општествена заштита на децата од 1981 до 1985 год;

— Додатокот на деца како форма на општествената заштита на децата;

— Правилникот за условите за организирање одмор и рекреација на децата во сезонските одморалишта за деца.

Во врска со Самоуправната спогодба за основите на планот за развој на РСИЗ за општествена заштита на децата, Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата се заложил планирањето во оваа област пред сè да базира врз барањата и потребите на работните луѓе во месните заедници и во ОЗТ, како и врз сознанијата и барањата на соснивачите на РСИЗ и другите општествено-политички организации. Посебно, Сојузот се заложил при ова планирање доследно да се спроведуваат мерките на стабилизацијата.

Во расправата по повод материјалот за додатокот на деца, Сојузот предложил да се изедначат условите за правото на додаток за деца, и негови корисници да станат и децата на земјоделците, занаетчиите, невработените слободни уметници и други. Сојузот се заложил правото на додаток за деца да се прошири и на децата на социјално невработените семејства со цел да се обезбеди поголема солидарност во обезбедувањето на основните услови и потреби на овие деца за нивниот психо-физички развој независно од социоекономскиот статус на семејството.

Во оваа расправа Сојузот се заложил посебно внимание да ѝ се посвети на политиката на детскиот додаток, особено поради тоа што во голем број случаи тој е додаток на семејството и дека не се има увид во тоа дали тој навистина се користи за децата.

Сојузот се ангажира и во расправата по предлог-законот за општествена заштита на децата. Притоа, тој се заложил низ Законот да се обезбеди доследна примена на ставовите од документите на X и XI конгрес на СКЈ и на VII конгрес на СКМ во врска со образованието на децата, а посебно на оние определби што укажуваат дека воспитувањето и образованието треба да се развиваат и организираат како дел на здружениот труд.

Сојузот се заложил во предлог-законот да се дефинира што е тоа општествена заштита на децата и предложи, оваа заштита покрај предвидените организирани форми на заштита во организациите за згрижување и воспитување и организациите за одмор и

рекреација, да се додаде и општествената исхрана, превозот и сместувањето во ученичките домови и др., со цел и тие да бидат содржини на општествената заштита. Со овие и некои други определби Сојузот се заложил во Законот да се регулираат сите дејности на општествената заштита на децата и со неа да се опфатат сите деца — не само оние од предучилишната возраст, туку и децата до 15-годишна возраст, но само за одмор и рекреација...

Сојузот остварил соработка и со други самоуправни интересни заедници, особено со Републичката самоуправни интересна заедница за култура. Таа соработка придонесе да се остварат низа значајни зафати на планот на културата и културното творештво. Меѓутоа, тргнувајќи од улогата на делегатскиот систем, неопходно е да се проширува соработката со повеќе самоуправни интересни заедници кои програмски придонесуваат за воспитувањето и образованието и во општествената грижа за децата.

Сојузот се залагаше низ законодавната и друга дејност попрецизно да се утврдат мерките за натамошно намалување на социјалните разлики меѓу децата, уште поинзентивно да се применува принципот на солидарноста, грижата за децата да се планира на поширока основа.

Сојузот се заложил во општествените организации што опфаќаат деца, освен на стручното значење, да се придава значење и на идејно-воспитната работа.

Активности на Советот на Сојузот на пионерите

Во извештајниот период меѓу X и XI собрание на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија зајакнала и се проширила местото и улогата на Сојузот на пионерите и се проширила и унапредила работата на пионерската организација. За ова значајно придонесе Советот на Сојузот на пионерите кој, заедно со Сојузот, се ангажира во низа општествени акции што имаа за цел да се унапредат идејните, општествено-воспитно-

образовните и други претпоставки за поуспешна работа со пионерите во нашето социјалистичко самоуправно општество.

Последните години активноста на Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите посебно беше нагласена кон тоа пионерите сè повеќе да стануваат субјект во севкупниот воспитно-образовен процес и пионерската организација уште повеќе да се афирмира како место на творечки активности на пионерите и за истакнување на ликот на пионерот во самоуправното социјалистичко општество.

Советот на Сојузот на пионерите на Македонија покрена низа прашања од значење на проширување и јакнење на пионерската организација. Меѓу другото и настојуваше да се остваруваат програмите за работа со пионерите, да се подобри организациската структура на Сојузот, а особено да се согледа местото и улогата на пионерската организација во самоуправното општество.

Сојузот на пионерите се заложил дејствувањето на пионерската организација да биде насочено, пред сè, кон училиштето. Пионерските одреди и основните организации на ССМ во основните училишта, заедно со формите на дејствување на општествените организации се афирмираа како носители на општествената активност на децата.

Сојузот придонесе во пионерската организација децата да се здружуваат врз основа на интересите и да стануваат свесни носители на социјалистичкото самоуправно општество. Меѓутоа, нужни се натамошни напори пионерската организација да стане вистинска самоуправна училишна заедница со самоуправно дејствување на пионерите на пошироко општествено подрачје.

Во училиштата, меѓу пионерите, својата активност ја проширија и повеќе општествени организации и друштва. Сојузот на пионерите се заложил сите активности во училиштата да придонесуваат во остварувањето на единствениот процес на воспитувањето и образованието. Поради тоа Сојузот се заложил во работата со пионерите да се афирмираат и други инте-

реси, како што се активностите пионери-партизански курири. Меѓутоа, како актуелно се поставува барањето пионерската организација уште повеќе да придонесува во развивањето на нови содржини, особено заради поврзување на училиштата со здружениот труд.

Во овој период Сојузот на пионерите се ангажира да се зголеми дејствувањето на пионерите во месните заедници. Во некои месни заедници почнаа да се развиваат некои организациски форми за дејствување на пионерите во месната заедница (пионерски клубови, пионерски заедници), но, тие не се недоволно изградени како воспитни форми за дејствување на пионерите во месните заедници.

Активноста на Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите придонесе во континуитетот на својата работа и ангажирање со уште поголем успех да се организираат веќе традиционалните активности на пионерите, и да се покренат нови. Така, пионерската организација се вклучи во акциите за заштита и унапредување на човековата околина, во првите смотри „Пионери — партизански курири“ и други активности сврзани со оспособувањето на пионерите за ОНО и ДСЗ. Мошне значајна активност Сојузот на пионерите имаше во спроведувањето на Југословенските пионерски игри „Растеме под знамето на Тито“ кои беа масовно организирани во нашата Република.

Сојузот на пионерите се ангажира и за продолжување на повеќе традиционални собири и активности низ кои се изразува активноста на пионерската организација, како што се: фестивалите на детското поетско творештво, средбите на младите историчари, олимпијадите на знаења на странските јазици, смотрите „Пионери-партизански курири“ и др.

Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите на Македонија посебно се ангажира во одбележувањето на 40-годишнината од основањето на пионерската организација во текот на оваа година. Ова одбележување има работен карактер со цел да се прикажат многубројните активности во пионерската организација што

имаат за цел да се истакне улогата на пионерите во социјалистичкото самоуправно општество.

При одбележувањето на 40-годишнината на пионерската организација активноста беше насочена кон покренување и организирање на општествени акции за унапредување на животот и работата на пионерите, како и за унапредување на пионерската организација, потоа за мобилизирање на општествените сили за што поинтензивна и помасовна работа во остварувањето на општествените грижи за унапредување на Сојузот на пионерите со нови форми и содржини.

Посебно треба да се истакне настојувањето на Сојузот и на Советот на Сојузот на пионерите да се оствари што потесна соработка со општествено-политичките и општествените организации, потоа со просветно-педагошките органи, научните институции и истакнатите поединци со цел дејноста на пионерската организација и пионерските одреди во целост што повеќе да се воспитува и да се преобразува врз база на интересите на децата и општествените потреби.

Во својата активност Советот на Сојузот на пионерите се ангажираше со конкретни задачи, како што се: оспособување кадри за работа со пионери, работа во специјализираните општествени организации што опфаќаат писнери (Народна техника, ДТВ „Партизан“, Сојуз на извидници, Планинарски сојуз, Подмладок на Црвениот крст и др.), за работата со пионерските одреди, пионерските клубови во месната заедница, пионерските домови, пионерските одморалишта и др., за учество на пионерите на МРА и др. Посебно, Советот на Сојузот на пионерите се ангажира во остварувањето на традиционалните манифестации на пионерите.

Југословенски пионерски игри

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата и Советот на Сојузот на пионерите се ангажираа пионерските одреди и советите творечки да се ангажираат во реализирањето на Југословенските пионерски игри низ кои, меѓу дру-

гото, доаѓа до израз заедништвото на пионерите од целата наша земја, се шири братството и единството и се развиваат најблагородните особини на децата-трудот и творештвото.

Во ЈПИ „Природа, здравје, убавина“ беше покре-ната широка акција на пионерите со натпреварувачки карактер: „Да ја разубавиме средината во која работиме и живееме“. Во оваа акција учествувааше голем број пионерски одреди со непосредни акции и активности за создавање на чиста и здрава околина. Во спроведувањето на оваа акција беше остварена соработка со повеќе други организации, а посебно со организациите на Сојузот на пријателите на шумите, Сојузот на извидниците и др.

Мошне значајни активности се постигнати во ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“. Во овие ЈПИ учествуваа сите пионерски одреди во Републиката и организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата. Целта беше низ Игрите да се создадат можности секој пионер да учествува во некоја манифестација, натпревар или друга општествена активност во која ќе може да ги изрази своите творечки способности.

Во рамките на ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“ беа организирани повеќе акции и манифестации меѓу кои и Пионерскиот поход „Братство-единство“ во кој учествуваа пионери од сите социјалистички републики и покраини. Пионерскиот поход беше организиран со помош на повеќе организации на здружениот труд, ЈНА, и Сојузот на здруженијата на борците од НОБ. Низ овие манифестации цврсто се манифестира ликот на пионерот кој доследно го следи и ќе го следи Титовиот пат.

ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“ беа повод за организирање на многу училишни, општински и меѓуопштински средби и натпревари на пионерите во знаење, вештини, физичка култура и спорт, во областа на културата, техничката култура. Беа органи-

зирани бројни дефилеа, а во дефилето во Скопје „Растеме под знамето на Тито“ учествуваа над 10.000 пионери. Во спроведувањето на овие ЈПИ во СР Македонија зедоа учество 200.000 пионери.

Фестивал на детското поетско творештво

Во извештајниот период Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите на СР Македонија организираа два републички фестивали на детското поетско творештво. Во текот на 1979 година фестивалот беше на тема „Татковината се брани со убавина“, а во 1981 година „Растеме под знамето на Тито“. На фестивалот во 1979 година младите поети пишуваа песни инспирирани од пораката на Тито „Сите деца да растат во мир и слобода“ упатена до децата по повод Меѓународната година на детето. Овој Фестивал беше посветен и на 60-годишнината на СКЈ и на ССМЈ, потоа на 35-годишнината на АСНОМ и Меѓународната година на детето.

Пред фестивалот се одржа средба на младите поетски творци од СР Македонија на која учествуваа пионери од Скопје, Кавадарци, Охрид, Прилеп, Неготино, Делчево, Тетово, Куманово, Берово, Битола, Гостивар и Титов Велес.

Фестивалот на детското поетско творештво „Растеме под знамето на Тито“ беше пионерска манифестација која се одржа како резултат на една широко покрената акција во пионерските одреди во основните училишта низ која младите поети создадоа богати поетски содржини инспирирани од Тито, неговата мисла и дело. На овој фестивал учествуваа и пионери-поети од СР БИХ, СР Црна Гора, СР Србија, САП Косово, САП Војводина.

Средби на младите историчари на Македонија

Во периодот меѓу X и XI собрание на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата и Советот на Сојузот на пионерите

на Македонија организираа четири средби на младите историчари на Македонија.

Во текот на 1979 година средбата беше посветена на 60-годишнината од создавањето на СКЈ и СКОЈ, животниот пат на другарот Тито, 50 години од смртта на Васил Главинов и 35 години од I заседание на АСНОМ. На средбата учествуваа натпреварувачи од 35 општини од СРМ. Низ натпреварот беше обработена темата „Борбата на нашите народи и народности за слобода и независност на нашата социјалистичка татковина“. Десетте најуспешни пионери зедоа учество на Средбата на младите историчари на Југославија што се одржа во Никшиќ.

На Средбата на младите историчари во 1980 година зедоа учество 76 млади историчари од 32 општини во СРМ. Учесниците на Средбата се запознаа со културно-историските споменици на Охрид и Струга.

XI средба на младите историчари на Македонија носеше белег на 40-годишнината од започнувањето на востанието против окупаторот, а организирањето на оваа Средба, одржана во 1981 година, се оствари во соработка со Републичката конференција на ССММ, Републичкиот завод за унапредување на образованието, воспитанието и, Сојузот на здруженијата на борците од НОБ и др. Тоа придонесе средбата да има богата содржина и квалитет.

Средбата на младите историчари во 1982 година беше посветена и на 40-годишнината на Сојузот на пионерите на Југославија. Поради тоа основната тема на средбата беше проширена и со прашања од Правилата и програмската онова на Сојузот на пионерите на Југославија.

Олимпијади на знаење на странски јазици

Секоја година меѓу X и XI собрание во Републикава се организираа олимпијади на знаења на странки јазици. Во 1979 година олимпијадата се одржа во Куманово. На средбата учествуваа 150 пионери-најдобри ученици на општинските олимпијади. Олим-

пијадите ги организира Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија, а организатори на стручниот дел беа: Републичкиот завод за унапредување на образованието и воспитувањето и Здружението на наставниците по странски јазици.

На Олимпијадата на знаења на странски јазици, што се одржа во 1980 година во Штип, зедоа учество 162 пионери кои се натпреваруваа во знаење на англиски и руски јазик.

Во текот на 1981 година Олимпијадата се одржа во Тетово и на Попова Шапка со учество на 180 пионери, а олимпијадата во 1982 година се одржа во Битола со учество на 158 пионери. На овие, како и на претходните олимпијади, учесниците имаа можност да се запознаат со клутурно-историските споменици на градовите домаќини, а на најдобрите учесници им беше обезбеден 15-дневен престој во пионерското одморалиште „Сутјеска“ во Охрид.

Републички смотри Пионери-партизански курири

Од 1979 година Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и Советот на Сојузот на пионерите ја проширија активноста со пионерите од значење за општонародната одбрана и општествената самозаштита. Од тогаш покрај повеќето други олимпијади, собири и смотри почнаа да се организираат и републички смотри „Пионери-партизански курири“ како форма на подготовка на децата за ОНО.

Првата републичка смотра „Пионери-партизански курири“ се одржа во Кавадарци под покровителство на Општинскиот одбор на Сојузот на здруженијата на борците од НОБ. На манифестацијата учествуваа пионерски делегации од 14 општини за кои беа изведени општински натпревари. Пионерите покажаа извонредни знаења и вештини во извршувањето на задачите поставени од раководствата на ОНО и месните заедници. Во рамките на смотрата се одржаа повеќе сред-

би со борци од НОБ, беа евоцирани спомени и организирани натпревари во знаења, културно-просветни приредби и логорски огнови.

На II републичка смотре „Пионери-партизански курири“, одржана во Кавадарци во 1980 година, учествуваа екипи од по 10 пионери од 17 општини. Најдобрите учесници зедоа учество во сојузната смотра „Пионери-партизански курири“ што се одржа во Златар СР Хрватска.

Учесниците на III републичка смотра „Пионери-партизански курири“, одржана исто така во Кавадарци, се вклучија во реализирањето на активностите на републичката вежба „Сите во одбрана и заштита“. На смотрите зедоа учество над 200 пионери. Десетте најдобри учесници ја претставуваа екипата од СР Македонија на сојузната смотра во Златар — Загреб. Учесниците на републичката смотра се запознаа со местото каде што загинаа 12 ваташки младинци и со родната кука на Страшо Пинџур.

На IV смотра „Пионери-партизански курири“ зедоа учество 170 учесници од пионерски одреди од училиштата во 17 општини во Републиката. На општинските смотри учествуваа околу 20.000 пионери што покажува дека оваа активност од значење за подготовка на пионерите за ОНО е масовно прифатена во пионерската организација.

Грижи за одмор и рекреација на пионерите

Сојузот за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и Советот на Сојузот на пионерите и во овој извештаен период особено се ангажираа за организирање подобар одмор и рекреација на децата.

За оваа цел посебно придонесоа општинските сојузи на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата кои во соработка со самоуправните интересни заедници за општествена заштита на децата се ангажираа да се прошири мрежата на детските одморалишта. Така за последниве четири го-

дини во СР аМкедонија се изградени 9 нови летовалишта за одмор и рекреација на децата со 2.100 легла.

Сојузот во соработка со заедниците и другите организации се ангажира да се унапреди воспитно-образовната и рекреативната активност во одморалиштата. За таа цел заедно со ССММ беа организирани 3 семинари за пионерски раководители, се усвоија некои нови стандарди за летовалиштата, а исто така во соработка со РСИЗ за општествена заштита на децата беа изработени основи на програмата за организирање на одморот и рекреацијата на децата во детските одморалишта.

Со поголемата грижа на заедницата за одмор и рекреација, новините во користењето на зимскиот распуст на учениците, непосредното ангажирање на организациите на здружениот труд, самоуправните интересни заедници и сојузите на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата придонесе значително да се зголеми бројот на пионерите во летовалиштата, така што само во 1982 година летувале 37.500 пионери од нашата Република.

За одмор и рекреација на пионерите значително придонесува и организирањето на училиштата во природата. Во учебната 1981/82 година 1.800 ученици беа опфатени во училиштата во природата. За воведувањето на оваа значајна новост во воспитно-образниот процес даде и Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата.

Пионерско одморалиште „Сутјеска“

Мошне значајна активност Сојузот, во соработка со повеќе општински сојузи, оствари во развојот и користењето на пионерскиот рекреативен центар „Сутјеска“ во Охрид. Овој републички центар за воспитно-образовна и спортско-рекреативна дејност доби значајна улога во дејноста со пионерите од СР Македонија, Југославија и светот.

Во изминатите четири години во пионерското одморалиште „Сутјеска“ летуваа 5.000 пионери од СР

Македонија како и 280 пионери од сите републики и покраини врз основа на меѓурејубличката размена во Југословенските пионерски логори „Сутјеска“ и 30 деца од СР Романија како гости на општинската СИЗ за општествена заштита на децата Охрид.

Во извештајниот период Сојузот заедно со Советот на Сојузот на пионерите и со Советот на одморалиштето „Сутјеска“ се ангажираа „Сутјеска“ уште повеќе да се унапреди како рејублички рекреативен центар и како училиште во природа со цел да придонесе уште позначајно во остварувањето на вкупните задачи на организацијата. За таа цел беше усвоен концепт и е направена проектна програма и идејно решение за адаптација и изградба на центарот. Оваа потреба беше зацртана и во програмата на Републичката самоуправа интересна заедница за општествена заштита на децата во 1980 година. Меѓутоа, поради мерките на економската стабилизација и недоволната координација меѓу Сојузот и РСИЗ за општествена заштита на децата, адаптацијата и изградбата на објектот не се оствари во предвиденото време.

Меѓународен логор на пријателството на децата

Во 1980 година Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија во соработка со Сојузот на Југославија и други општествено-политички општествени организации и организации на здружениот труд организира Меѓународен логор на пријателството на децата. Целта на логорот беше да се сретнат деца од повеќе земји, да се запознаат, да станат пријатели. Логорот се организира во Охрид во пионерското летовалиште „Сутјеска“.

Во Меѓународниот логор на пријателството на децата учествуваа претставници на детски организации од овие земји: Полска, Унгарија, СССР, Романија, Германска Демократска Република, Чехословачка, Бугарија, Алжир, Куба, Палестина, Чиле, Финска, Франција, Италија, Сојузна Република Германија, Гр-

ција, како и делегации од републиките и покраините на нашата земја.

Логорот траеше 20 дена. Животот и работата во логорот се одвиваше според добро подготвена програма. Беа изготвени конкретни петдневни програми со кои беа опфатени сите учесници на логорот. Посебно внимание му се посвети на здравјето и исхраната. Беа организирани повеќе активности со децата и за децата во логорот и во градот Охрид и Републиката со цел децата од странство што повеќе да ја запознаат СР Македонија, нејзините убавини, културно-историски споменици, знаменитости и развој.

Во извештајниот период пионерите на СР Македонија учествуваа во меѓународните логори на пријателството организирани од други републики и земји: во 1979 година пионери од СР Македонија учествуваа во СР Германија, во 1982 година во Меѓународниот логор на пријателството во „Шупља Стена“ на Авала учествуваа пионери од Скопје и Охрид, а во Меѓународниот логор на пријателството што се одржа во Романија пионери од Кавадарци.

Во изминатите четири години во остварувањето на програмата на Меѓународната соработка на Сојузот на организациите за воспитување и грижа на децата на Југославија во нашата Република престојуваша делегации на пионерските организации од СССР, ГДР и на полските херцери. Пионерски делегации од нашата Република престојуваша во Сојузна Република Германија. Во делегацијата на пионерите на Југославија учествуваше и група пионери од Скопје во Меѓународниот логор на пријателството во Артек—СССР. Фолклорната група од Пионерскиот дом „Карпош“ учествуваше на Меѓународниот фестивал на фолклорот во Анкара-Турција.

Други активности за проширување на дејноста на организацијата

Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите во извештајниот период продолжија со успех да организираат низа активности што придонесуваат за натамош-

но афирмирање и проширување на општата активност на организацијата. Меѓу овие активности спаѓаат:

Детската недела — Оваа традиционална манифестација, за чие остварување особено се ангажираа општинските сојузи, придонесе да се покренат активности од општествено значење за воспитувањето и грижата за децата. Друштвата и организациите за успешно организирање на Детската недела изготвуваа акциони програми. Во текот на 1979 година Детската недела се одвиваше под паролата: „Децата се нашето најголемо богатство“ (Тито). Во текот на 1980 година во рамките на Детската недела посебно внимание им беше посветено на децата попречени во психофизичкиот развој. Детската недела во 1982 година се одвиваше под паролата „Децата и градовите“. Детската недела се организира како традиционална манифестација за воспитување на децата во која се ангажираат голем број пионери, родители и други општествени органи и организации.

Смотри, натпревари и Олимпијади — Сојузот соработуваше и помагаше дејности на специјализираните организации за деца (организации за физичка култура и спорт, за техничка култура, извидници, црвен крст и др.) во организирањето на ликовни смотри, натпревари и олимпијади со цел да дојде до израз творештвото на пионерите.

Пионерски поход „Братство-единство“

Сојузот се ангажира да продолжи традиционалниот поход „Братство-единство“ кој се одржува секоја втора година. Во походот во 1980 година учествуваа по 10 пионери од републиките и покраините и 20 пионери од нашата Република. Учесниците на походот ја минаа маршрутата Скопје, Штип, Радовиш, Струмица, Дојран, Гевгелија, Богданци, Кавадарци, Прилеп, Битола и Охрид. За успешното организирање на овој

поход многу придонесоа општинските сојузи во кои престојуваше тој.

Пионерскиот поход „Братство-единство“ низ СР Македонија во 1982 година беше организиран врз Титовата порака „младите генерации имаат солиден темел што го создадоа претходните генерации и нивна должност е и понатаму смело и одговорно да го носат факелот на Револуцијата“.

Овој поход Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите го организираа во соработка со општинските сојузи, Сојузот од НОБ, ЈНА, организациите на здружениот труд, пионерските одреди и други. На походот учествуваа 90 пионери од сите републики и покраини. Походот, што свечено беше формиран во Титов Велес, ја мина маршрутата: Титов Велес, Кавадарци, Ваташа, Прилеп, Пелистер, Претор, Отешево, Галичица, Св. Наум, Белчишта, Струга и Охрид. За изведувањето на овој поход јавноста беше доста информирана преку средствата за јавно информирање.

Издавачка дејност

Во периодот од 1979 година до 1982 година Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата ги објави следниве изданија:

— Зборник со материјали на Советот од X годишно собрание и одбележувањето на 35-годишнината на Сојузот на пионерите на Југославија и 25 години на Советот за воспитување и грижа за децата на Македонија;

— „Златните момчиња“, драмски текстови за деца со тематика од НОБ;

— публикација со материјалите од VI и VII фестивал на детското поетско творештво;

— издание на материјалите од тематската конференција на Сојузот „Вонинституционалните форми во општествената грижа и воспитувањето на децата“;

— отпечатенина македонски јазик: Програмската ориентација за општествената работа на подрачјето на воспитувањето и грижата за децата во СФРЈ;

а) Програма на Сојузот на пионерите на Југославија за воспитување на пионерите во духот на општонародната одбрана и општествената самозаштита — заеднички активности на пионерите и припадниците на ЈНА и територијална одбрана.

б) Програма за воспитната работа во пионерските логори „Сутјеска“.

— Издавачката дејност на Сојузот придонесе за популаризирањето на низата активности што се организираат по повод ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“.

Поради ограничените финансиски можности Сојузот не беше во можност да развие поширока издавачка дејност.

Кадровски и материјални прашања

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата отсекогаш посебно внимание им посветувал на кадровските прашања, на ангажирањето на нови кадри за општествена активност на друштвото и Сојузите, како и на оспособувањето на кадри за работа со пионерите.

Во републичкиот и општинскиот сојузи сега се ангажирани преку 500 просветни, научни, јавни работници и родители кои даваат придонес во создавањето на поповолни услови за општествената грижа за децата. Во активностите на пионерските одреди и одредни совети се ангажирани преку 3.000 активисти просветни работници, родители и граѓани.

Сојузот се ангажира во организациите и раководствата доследно да е применува идејата за колективна работа и одговорност, да се остварува едногодишниот мандат за претседателите, но и да се води сметка активистите што даваат значаен придонес во остварувањето на задачите на сојузите да бидја и натаму активни без оглед на изборот во раководството.

Меѓу X и XI собрание Сојузот придонесе да се оспособуваат кадри за работа со пионерите. Оваа активност мошне успешно се остварува и во повеќе општински сојузи, посебно во Битола, Куманово, Ти-

тов Велес, Скопје, Штип и други. Така, Сојузот придонесе одделни општествени организации што опфаќаат пионери да остварат програми за оспособување кадри за воспитно-образовна работа со пионерите.

Во соработка со Републичката конференција на ССММ Сојузот се ангажира за организирање на семинари за оспособување пионерски раководители што се одржани во текот на 1979, 1980, 1981 година во Охрид. За предавачи на семинарите беа ангажирани долгогодишни активисти на организацијата.

Во извештајниот период Сојузот се залагаше за решавање на финансиско-материјалните проблеми на општинските сојузи. Некои општински сојузи обезбедуваат средства за својата активност преку СИЗ за општествена заштита на децата и Социјалистичкиот сојуз. Во Скопје е донесена самоуправна спогодба за финансирање на активностите од повеќе извори. Последниве години, со Законот за детската заштита, средствата што се остваруваат во текот на Детската недела им остануваат на општинските сојузи за покренување на активности. И покрај сето ова, треба да се заклучи дека финансирањето на Сојузите и Советите на Сојузот на пионерите не е адекватно решено.

Многубројните активности на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата и Советот на Сојузот на пионерите придонесоа пионерите да ја сакаат и спремно и решително да ја бранат својата социјалистичка самоуправна заедница, да го шират братството и единството, заедништвото, рамноправноста на народите и народностите и да се воспитуваат на светлите традиции на НОБ и Револуцијата, да се борат како самоуправувачи за својата поубава иднина, да живеат, работат и создаваат во слободна и независна земја под знамето на Тито.

Анекс кон извештајот

На седницата на Претседателството на РК на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија, одржана на 19.

XI 1982 година, во расправата се прифати Предлог извештајот за работата на Сојузот од X до XI годишна конференција, од 1978 до 1982 година, со следниве надополни:

Активности во Меѓународната година на детето

Во 1979 година Сојузот активно се вклучи во активностите за одбележувањето на Меѓународната година на детето. Активноста на Сојузот најмногу беше насочена на покренување акции на солидарноста, обезбедување дневен престој, за ученици кои подолго патуваат до училиштето, за одмор и рекреација на децата, исхраната во училишните кујни и во многу други активности.

25. Мај — Денот на младоста

Сојузот посебно се ангажира за одбележување на 25. Мај — Денот на младоста во сите пионерски одреди. Традиционалните активности на Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите, како што се средбите на младите историчари, походите и др. беа во знакот на одбележувањето на Денот на младоста. Сојузот посебно се ангажира во текот на организацијата и носењето на Штафетата на младоста, а во 1982 година по повод одбележувањето на 40-годишнината на Сојузот на пионерите на Југославија, штафетата од Градот Херој — Прилеп беше понесена од пионерка.

Активности со децата на нашите работници во странство

Советот и Сојузот на пионерите преку активността на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Југославија се ангажира во работата со децата на нашите работници на привремена работа во странство. Активноста најмногу

се сведуваше на организирање семинари за инструктори-наставници ангажирани за работа со овие деца. Потоа, во обезбедување на литература за работата на Сојузот на пионерите: Прирачник за примање во Сојузот на пионерите, во обезбедување на Правилата и програмските основи на Сојузот на пионерите на Југославија, пионерски членски книшки, пионерски значки и други симболи. Сојузот обезбеди печатење на овие материјали на македонски јазик.

ПРЕГЛЕД

на одржани состаноци на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и прижа за децата на Македонија и Претседателството на РК на Сојузот

15. II 1979 година

1. Предлог-програма за работата на Сојузот за 1979 г.
2. Активностите во Меѓународната година на детето
3. Предлог-финансов план на Сојузот за 1979 год.
4. Разгледување на заклучоците од изборното собрание на Сојузот, одржано на 5. 12. 1978 година
5. ЈПИ „Природа, здравје, убавина“ — Предлог за организирање акција: „Да ја разубавиме околината во која живееме и работиме“
6. Разно.

3. IV 1979 година

1. Спроведување на активностите во програмата на ЈПИ „Природа, здравје, убавина“
2. Организација на семинар за пионерски инструктори
3. Разно

14. V 1979 година

1. Изградба на пионерското одморалиште „Сутјеска“ — Охрид
2. Дискусија по Нацрт-статутот на РСИЗ за општествена заштита на децата
3. Акција на солидарноста со пионерите на СР ЦГ
4. Информација за реализацијата на програмата на Сојузот на пионерите, јануари-април 1979 година
5. Разно

27. VI 1979 година

1. Усвојување на записникот од претходната седница
2. Реализација на акцијата „Да ја разубавиме околината во која живееме и работиме“
3. Реализацијата на програмата на ЈПИ
4. Активности во врска со Меѓународната година на детето
5. Акција на солидарноста на пионерите на Југославија во неделата на солидарноста од 13—17. 12. 1979 година и интензивирање на акцијата за изградба на Домот на пријателството на пионерите на Југославија во СР Црна Гора
6. Договор за организирање семинари за пионерски инструктори
7. Прашања и предлози

5. X 1979 година

1. Усвојување на записникот од претходниот состанок
2. Информација за подготовките околу доградбата на пионерското одморалиште „Сутјеска“ — Проектна програма
3. Самоуправна спогодба за организирање на лоторот на Меѓународното пријателство на децата во 1980 год.

4. Изградба на детско игралиште на терените на пионерското одморалиште „Сутјеска“ во Охрид
5. Мислења и предлози по Нацрт-законот за општествена заштита на децата
6. Информација за организацијата на „Детската недела-79“
7. Извештај за престојот на делегацијата на Сојузот на пионерите на Југославија во меѓународната смена во „Артек“ — СССР
8. Разно

25. I 1980 година

1. Усвојување на записникот од претходниот состанок
2. Извештај за работата на Сојузот во 1979 година
3. Информација за изградба на Републичкиот пионерски рекреативен центар „Сутјеска“ во Охрид
4. Предлог-програма на Сојузот во 1980 година
5. Примена на принципот за колективна работа и одговорност
6. Учество на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата во планирањето на општествениот развој во 1981/85 година
7. Разно

3. III 1980 година

1. Предлог-програма за работата на Сојузот за 1980 год.
2. Предлог-финансов план на Сојузот за 1980 година
3. Извештај за работата на Сојузот во 1979 година
4. Учество на организациите за социјалитичко воспитување и грижа за децата во планирањето на општествениот развој во 1981—1985 година

5. Предлог-план за развојните можности на општествената заштита на децата во СРМ во периодот од 1979—1980 година

22. IV 1980 година

1. Разгледување на Заклучоците од седницата на РК на Сојузот по Предлог-планот за развојните можности на општествената заштита на децата во СРМ во периодот од 1976—1980 година во 1980 година
2. Организација на работата на пионерското одморалиште „Сутјеска“ и логорот на Меѓународното пријателство на децата во сезоната 1980 година
3. Пионерскиот поход „Братство-единство 80“
4. Разно

19. IX 1980 година

1. Информација за работата на Сојузот по програмата во периодот јануари-јули
2. Извештај за работата на Меѓународниот логор на пријателството на децата во 1980 година во Охрид
3. Разно

14. XI 1980 година

1. Усвојување на записникот од претходниот состанок
2. Предлог-програма за развојот и унапредувањето на активностите на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата за периодот од 1981—1985 година
3. Забелешки по Предлог-законот за детската заштита и предлози и мислења за додатокот на деца
4. Закажување состанок на РК на Сојузот и утврдување на дневниот ред на конференцијата
5. Разно

5. XII 1980 година

1. Мислење по Предлог-законот за општествена заштита на децата
2. Финансирањето на општествената заштита на децата и програмираните активности на организациите за социјалистичко воспитување на децата
3. Разно

5. II 1981 година

1. — Општественото воспитување и образование како интегрален дел на севкупната грижа на општеството за правилен развој и формирање на социјалистичка самоуправна личност
— Улогата и задачите на вонинституционалните форми во општествена грижа и воспитувањето на децата од предучилишна возраст и пионерите
— Потребата и можностите за организирање вонинституционални форми за општествено воспитување и образование на децата од предучилишна возраст
2. Дискусија по излагањата
3. Предлог-програма за развој и унапредување на активностите на Сојузот за периодот 1981/85 год.
4. XII ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“
5. Разно

23. III 1981 година

1. Извештај за работата на Сојузот во 1980 година
2. Предлог-програма за работа на Сојузот во 1981 год.
3. Предлог-финансов план на Сојузот за 1981 год.
4. Разно

19. V 1981 година

1. Извештај за работа на Сојузот во 1980 год.
2. Предлог-програма за работа на Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите во 1981 година
3. Предлог-финансов план на Сојузот за 1981 год.
4. Избор на Претседател на Сојузот
5. Прашања и предлози

30. IV 1981 година

1. Предлози и забелешки по концепциските основи на организирањето и остварувањето на општествената заштита на децата по новиот закон за општествената заштита на децата
2. Информација за организирање и спроведување на активностите по програмата на ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“, јануари-јуни 1981 година
3. Прашање и предлози

26. X 1981 година

1. Расправа по тезите: „Детето како значаен субјект во општествениот развој“
2. Основи за воспитно-образовната дејност во пионерските домови
3. Акциона програма за натамошно осовременување на работата на Сојузот на пионерите на Југославија до декември 1982 година

8. II 1982 година

1. Усвојување на записникот од претходната седница
2. Извештај за работата на Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите во 1981 година
3. Предлог-програма за работата на Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите во 1982 година

4. Извештај за работата на пионерското одмора-
лиште „Сутјеска“ во 1981 година
5. Предлози и прашања

12. III 1982 година

1. Извештај за работата на Сојузот во 1981 го-
дина
2. Предлог-програма за работата на Сојузот во
1982 год.
3. Програма за одбележување на 40 годишнина-
та на Сојузот на пионерите на Југославија
4. Предлог-финансов план на Сојузот за 1982 го-
дина
5. Извештај за работата на пионерското одмора-
лиште „Сутјеска“ во Охрид во 1981 година
6. Предлог-одлука за избор на делегати за XI
годишна конференција на Сојузот
7. Избор на делегати за РСИЗ за општествена
заштита на децата и РСИЗ за основно обра-
зование

16. IV 1982 година

1. Пионерскиот поход „Братство единство 80“
низ СРМ
2. Информациска за одбележувањето на јубиле-
јот на пионерите на Југославија и 30 години
на Сојузот
3. Информациска за овоогодишните акции и мани-
фестации на Сојузот на пионерите
4. Избор на делегат за собранието на РСИЗ за
општествена заштита на децата
5. Предлози и прашања

28. VI 1982 година

1. Разгледување на записникот од предходната
седница
2. Информациска за извршените активности по
програмата на ЈПИ „Растеме под знамето на
Тито“, јануари-јуни 82

3. Утврдување на задачите по предлогот на основите на програмата за јубилејот 40 години на СПЈ
4. Предлози и прашања

23. IX 1982 година

1. Детската недела 82
2. XIII ЈПМ „Растеме под знамето на Тито — Да ни живее, живее трудот“
3. Нацрт-извештај и Нацрт-статут на ССММ-Сојуз на пионерите
4. Разно

19. XI 1982 година

1. Извештај за работата на Сојузот од X—XI годишна конференција на Сојузот (Предлог)
2. Измени и дополнии во Статутот на Сојузот
3. Закажување II делегатска изборна конференција на Сојузот
4. Предлог за можни кандидати за претседател на РК на Сојузот
5. Предлози и прашања

СТАТУТ

на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија

I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Чл. 1

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија е општествена организација која придонесува за развојот и унапредувањето на социјалистичкото воспитување и општествената грижа за децата на Македонија.

Чл. 2

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија (во натамошниот текст Сојузот) е конститутивен елемент на ССРН на Македонија како единствен фронт на организираниите социјалистички сили на чело со Сојузот на комунистите и учествува во остварувањето на програмските цели и Статутот на ССРНИМ.

Сојузот е конститутивен дел на соодветните самоуправни интересни заедници и конститутивен дел на Сојузот на организациите за воспитување и грижа за

децата на Југославија. Сојузот може да се здружува и во други асоцијации.

Одлука за бројот и начинот на изборот на делегатите во овие асоцијации донесува Конференцијата.

Чл. 3

Во Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија, во неговите органи и форми на дејствување, се организира и се развива колективна работа, заедничка и лична одговорност во утврдувањето и спроведувањето на програмата и одлуките што се донесуваат заеднички и во договор.

II

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 4

Основната цел на Сојузот е со поттикнување, организирање, усогласување и координирање на активностите на организацијата на родителите, работните луѓе и граѓаните, да придонесува за унапредувањето на социјалистичкото воспитување и организирање општествена грижа за децата согласно со потребите на децата и начелата на нашето самоуправно општество.

Чл. 5

Тргнувајќи од вака утврдената цел, Сојузот низ својата програма за работа се залага:

— за засновување на целокупната работа за децата и со децата врз идејните основи на СКЈ и СКМ, развојните потреби на децата, современиот дом и самоуправното општество;

— за социјалистичко воспитување на најмладите, а посебно на пионерите, во духот на социјалистичкиот хуманизам, братството и единството, самоуправувањето, солидарноста и меѓусебната соработка на децата од сите народи и народности на Југославија и другите земји;

— за натамошен развиток на сфаќањата и севкупната општествена грижа за децата и за афирмацијата на самоуправниот начин на решавањето и одлучувањето по сите битни прашања што општествената грижа за децата во организациите на здружениот труд, месните и интересните заедници, врз основа на солидарноста, самоуправното спогодување и општественото договарање, ги придонесува за правното регулирање во областа на овластувањето на образованието и грижата за децата;

— за засновување на својата работа врз делегатски основи на доследна примена на колективниот начин на работа, одговорност и одлучување на сите нивоа на организирањето и работењето;

— за трајно осовременување на програмската ориентација и организирање друштва за социјалистичко воспитување и грижа за децата во месните заедници и општинските организации, за самоуправен развиток на социјалистичките односи во организациите за воспитување и грижа на децата, за натамошно јакнење на нивната улога и организационо оспособување во иницирањето и решавањето на прашања поврзани со положбата, воспитувањето и општествената грижа за децата сходно со потребите на децата на семејството и на економските можности на општествената средина;

— за развивање доброволна општествена работа во областа на социјалистичкото воспитување и грижа за децата;

— за соодветно, општествено вреднување на воспитната работа со децата;

— за современо и подолгорочно програмирање и планирање на општествената грижа на децата како интегрален дел на општествено-економскиот развиток во организациите на здружениот труд, општествено-политичките и интересните заедници;

— за развивање на материјалните основи на воспитувањето и општествената грижа на децата; за побрз и сестран развиток на општествениот стандард за децата во сите средини; за изградување општествени

критериуми за користење на тој стандард кој ќе обезбеди создавање на поповолни услови за што поцелосен развитој на сите деца, подигање установи на децата од предучилишна возраст, забавишта, отворање на продолжен престој на децата во училиштата и другите установи за деца, училишни кујни, детски театри, библиотеки, пионерски домови и центри, спортски рекреативни центри, летувалишта и сл.;

— за насочување и унапредување на воспитната работа во Сојузот на пионерите на Македонија, за организирање на слободното време на децата;

— за поттикнување, развивање и афирмирање на творештвото на пионерите и нивните колективи во сите области на работата: учењето, науката, техниката и сл.;

— за современо стручно и идејно оспособување и усовршување на најразлични профили и кадри кои работат со децата (младинци, просветни и општествени работници, квалификувани работници, припадници на ЈНА и др.);

— за подигање на педагошката култура на родителите;

— за поттикнување на научно-истражувачка работа, за примена на научната мисла и афирмација на општествено-позитивната практика во областа на воспитувањето и општествената грижа за децата;

— за развивање и унапредување на воспитувањето на децата од предучилишна возраст;

— за издавање стручно, прирачна и друг вид литература што придонесува во унапредувањето на социјалистичкото воспитување и грижа за децата.

III ЧЛЕНСТВО

Чл. 6

Член на Сојузот може да стане секој работен човек и граѓанин кој ги прифаќа и спроведува Статутот, Програмата на Сојузот, Правилата и програмската основа на Сојузот на пионерите.

Чл. 7

Членовите имаат право и должности:

— да учествуваат во унапредувањето и реализирањето на целите и задачите на Сојузот;

— да бидат бирани во сите органи на Сојузот;

— непосредно или преку своите делегати да ја утврдуваат програмата за работа, непосредните задачи и активностите на органите на Сојузот во целина;

— да дават оценка за работата на изборните органи и делегатите во нив;

— да поставуваат прашања за одговорноста и да ги сменуваат избраните органи или одделни членови во нив;

— да се придржуваат за Статутот на Сојузот;

— во својата работа да се раководат од начелата и принципите на самоуправниот социјализам, делегатскиот принцип на организирање и колективниот начин на работење.

Чл. 8

Членството во друштвото престанува доброволно, со истапување, бришење од членството во случај на дејствување спротивно на Статутот и Програмата на Сојузот.

Чл. 9

Сојузот има и почесни членови.

IV

ОРГАНИЗАЦИЈА НА СОЈУЗОТ

Друштва

Чл. 10

Во месната заедница се основаат друштва за социјалистичко воспитување и грижа за децата, кои доброволно се здружуваат во општински сојуз, а општинските сојузи во Сојуз на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија.

Чл. 11

Иницијатива за формирање друштва даваат општествено-политичките и општествените организации во месните заедници и општините.

Чл. 12

Конференцијата е највисок орган на друштвото. Конференцијата на друштвото избира претседателство.

Бројот на членовите на Претседателството се утврдува со посебна одлука на Конференцијата.

Чл. 13

Поблиски одредби за условите за формирање и за начинот на работа на друштвата се утврдува со Правилата на општинската организација.

Општински сојуз

Чл. 14

Во општината се формира општински сојуз на друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата.

Чл. 15

Органи на општинскиот сојуз се: Конференција, Претседателство, Совет на Сојузот на пионерите и Одбор за самоуправна контрола.

Чл. 16

Највисок орган на општинскиот сојуз е Конференцијата.

Конференцијата се конституира од делегати на друштвата како и од делегати на општествените организации и здруженијата на граѓаните и другите самоуправни организации кои работат на згрижувањето и воспитувањето на децата.

Конференцијата со посебна одлука ги утврдува субјектите што избираат делегати како и бројот и начинот на нивниот избор.

Чл. 17

Општинскиот сојуз ги остварува целите и задачите утврдени со овој Статут, правилата на општинскиот сојуз и другите документи на Сојузот.

Општинскиот сојуз ја помага и координира работата на сите друштва на пионерските одреди при училиштата, пионерските домови и клубовите на својата територија.

Општинскиот сојуз донесува правила со кои, во согласност со овој Статут, поблиску се одредува организацијата и начинот на работата, материјалното работење и др.

Градски сојуз

Чл. 18

Во рамките на град Скопје се формира Градски сојуз.

Чл. 19

Градскиот сојуз на Скопје го сочинуваат делегати на општинските сојузи од територијата на градот, делегати на општествените организации и здруженија на граѓаните и другите самоуправни организации кои работат на згрижување и воспитување на децата.

Чл. 20

Градскиот сојуз ги остварува задачите и целите утврдени со овој Статут, правилата на градскиот сојуз и другите документи на Сојузот.

Чл. 21

Градскиот сојуз ја координира работата на општинските сојузи, друштвата, пионерските одреди на својата територија.

Градскиот сојуз на Скопје донесува свои правила со кои поблиску се одредува организацијата и начинот на работата на подрачјето на градот.

Чл. 22

Органи на Градскиот сојуз се: конференција, претседателство, совет на Сојузот на пионерите и одбор за самоуправна контрола.

*Конференција на Сојузот на организациите за
социјалистичко воспитување и грижа за децата на
Македонија*

Чл. 23

Конференцијата е највисок орган на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија.

Конференцијата се конституира од делегати на:
— општинските сојузи на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата;

— градскиот сојуз;

— општествените организации и здруженија кои придонесуваат за воспитувањето и општествената грижа на децата.

Во работата на Конференцијата се применува делегатски принцип на организирање и колективен начин на работа, договарање и одлучување — како израз на непосредна активност и влијание на организациите и нивните делегации во Конференцијата.

Бројот на делегатите, нивниот состав, како и начинот на изборот Конференцијата го утврдува со посебна одлука.

Чл. 24

Мандатот на делегатите во Конференцијата трае 4 години.

Делегатот во Конференцијата може да се бира најмногу два мандата еднопосредно.

Чл. 25

Конференцијата:

— усвојува Статут на Сојузот и врши измени и дополнувања;

— донесува програмска ориентација, усвојува програми и планови за работа;

— ги разгледува најзначајните прашања од областа на социјалистичкото воспитување и општествената грижа на децата;

— ги усвојува финансискиот план и завршната сметка;

— избира членови на Претседателството на Сојузот;

— избира делегати во РКССРНМ, во собранијата на соодветните СИЗ-ови, РКССММ и други самоуправни организации и заедници;

— избира делегација за Сојузната конференција на организациите за воспитување и грижа за децата на Југославија;

— усвојува правилници, одлуки, заклучоци и препораки;

— расправа за работата на Советот на Сојузот на пионерите и се грижи за остварување на програмските цели и задачи;

— ги разгледува извештаите за работа на Претседателството и другите тела;

— донесува деловник за работа на Конференцијата и Претседателството.

Чл. 26

Правата и должностите на делегатот се:

— во својата работа и дејствување во Конференцијата да се раководи од општите општествени интереси и ставови на организацијата што го делегирала;

— да ја известува организацијата што го делегирала за својата работа и за работата на Конференцијата;

— да бара да биде објективно и навреме информиран за сите прашања што придонесуваат за неговото успешно дејствување во Конференцијата.

Чл. 27

Седниците на Конференцијата се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно.

Претседателство на Конференцијата

Чл. 28

Претседателството е колективен извршно-оперативен орган на Конференцијата на Сојузот и има задача да:

— подготвува Предлог-програма за работа на Конференцијата;

— подготвува предлог-измени и дополнувања на Статутот;

— изготвува предлог-одлуки и заклучоци;

— се грижи за остварување на Статутот, одлуките, заклучоците и препораките на Конференцијата;

— расправа за актуелни прашања од областа на општествената грижа за децата;

— формира соодветни постојани и повремени тела за следење на одредени проблеми;

— ја помага, усогласува и насочува работата на општинските сојузи и друштва;

— организира разновидна соработка со општествено-политичките, општествените организации и заедници во иницирањето на активности и акции по прашања од заеднички интерес;

— именува членови за издавачки совет, редакција и рецензиона комисија за изданијата на Сојузот;

— донесува одлуки за организација на стручната служба согласно позитивните законски прописи;

— се грижи за финансиско-материјалното работење на Сојузот и во рамките на своите овластувања донесува одлуки за користење на средствата и за личните доходи на вработените, согласно законските прописи и самоуправни спогодби;

— врши и други задачи што ќе му ги довери Конференцијата.

За својата работа Претседателството најмалку еднаш годишно ѝ поднесува извештај на Конференцијата.

Во Претседателството се остваруваат принципите на колективно работење и одговорност. Сите членови на Претседателството имаат еднакви права и одговорности за севкупната работа во сите области на активностите.

Бројот на членовите на Претседателството се утврдува со одлука на Конференцијата.

Седниците на Претседателството ги свикува и на истите претседава претседателот на Претседателството на Сојузот.

Претседателството се свикува по потреба, а најмалку 6 пати годишно.

Мандатот на Претседателството трае 4 години.

Чл. 29

Претседателот ги свикува седниците на Конференцијата и на Претседателството, го претставува Сојузот, дава иницијативи за разгледување на актуелни прашања на Конференцијата и на Претседателството.

За својата работа претседателот ѝ одговара на Конференцијата на Сојузот.

Претседателот се бира од редовите на Претседателството.

Претседателот се избира со мандат за една година. Тој може да биде избран за претседател уште за една година.

Со седниците на Конференцијата и Претседателството раководи претседателот, а во негово отсуство еден од членовите на Претседателството.

Чл. 30

Секретарот го именува Претседателството.

Мандатот на секретарот трае 2 години, со можност за избор уште две години.

Чл. 31

Секретарот, ја координира работата на работните тела и раководи со работата на службата.

За својата работа секретарот одговара пред Претседателството на Сојузот.

Чл. 32

Целокупната работа на Сојузот и на неговите органи е јавна.

Чл. 33

Заради остварувањето на заедничките цели за социјалистичко воспитување и грижа за децата во СФРЈ, Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија заедно со соодветните Сојузи во републиките и покраините образуваат Сојуз за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Југославија.

Чл. 34

Во согласност со принципите на меѓународната политика што ја води СФРЈ, Сојузот развива одредени видови соработка со слични организации и институции во други земји, учествува во донесувањето и реализирањето на програмите на меѓународната соработка на Сојузот на организациите за воспитувања и грижи на децата на Југославија.

Чл. 35

Сојузот има права и должност да учествува во заштитата и одбраната на независноста, суверенитетот, територијалниот интегритет на СФРЈ и со Уставот утврдено општествено уредување.

Создава услови за одбрана и заштита во областа на општественото воспитување на децата во услови на војна, како и извршување на други задачи од интерес за подготовка на најмладите за општонародна одбрана и општествена самозаштита.

Одбор за самоуправна општествена контрола

Чл. 36

Одборот за самоуправна општествена контрола се конституира од делегати на општинските сојузи.

Одборот за самоуправна општествена контрола се грижи за спроведување на Статутот и другите самоуправни акти на Сојузот, врши контрола на финансиско-материјалното работење на Сојузот. Извештај за својата работа поднесува на Конференцијата.

Одборот за самоуправна општествена контрола се состанува по потреба, а најмалку еднаш годишно.

Од своите редови Одборот избира претседател со мандат од една година со можност за повторен избор уште за една година.

Бројот и начинот на изборот на делегатите на Одборот го утврдува Конференцијата со посебна одлука.

Членовите на Одборот за самоуправната општествена контрола учествуваат во работата на Конференцијата.

V

СОЈУЗ НА ПИОНЕРИТЕ

Чл. 37

Во рамките на Сојузот се конституира Совет на Сојузот на пионерите.

Сојузот на пионерите ги воспитува пионерите за активен и творечки живот и работа во самоуправната социјалистичка заедница на работните луѓе кои развиваат хумани односи во општеството и се стремат кон остварувањето на комунистичко општество.

Со своите специфични содржини и форми на работа Сојузот на пионерите придонесува за успешно остварување на единствената цел: воспитување на младите генераци во СФРЈ и СРМ.

Чл. 38

Сојузот на пионерите се организира и работи според Правилата и програмската основа на Сојузот на пионерите на Југославија.

Сојузот на пионерите за својата работа најмалку еднаш годишно ѝ поднесува извештај на Конференцијата на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија.

МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА НА СОЈУЗОТ

Чл. 39

Материјалните средства на Сојузот можат да бидат:

- средства на Комисијата за помагање на дејноста на општествените организации и нивната издавачка дејност на претседателството на РК ССРМ;
- средства на Одборот за финансирање на општествените организации при ССРМ;
- средства на самоуправните интересни заедници;
- средства на организациите на здружениот труд;
- доброволни прилози;

— приходи од сопствени активности што ќе се приберат врз основа на позитивните законски прописи.

Чл. 40

Сојузот располага со остварени финансиски и материјални средства врз основа на донесениот финансиски план за приходи и расходи.

Трошењето на средствата се врши врз основа на прописите што важат.

Наредбодател на извршувањето на финансискиот план е секретарот на Сојузот.

VI

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Чл. 41

Седиштето на Сојузот е во Скопје.

Републичката конференција има свој печат во кружна форма со содржина: Сојуз на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија — Републичка конференција — Скопје.

Чл. 42

Сојузот дејствува на подрачјето на СР Македонија.

Републичката конференција има својство на правно лице.

Чл. 43

За толкување на овој Статут е надлежна Конференцијата на Сојузот.

Чл. 44

Овој Статут стапува во сила по неговото усвојување.

Д-Р БРАНКО ПЕТРОВСКИ

ЗА ПОИНТЕНЗИВНО АФИРМИРАЊЕ НА ВОСПИТАНИЕТО И ГРИЖАТА ЗА ДЕЦАТА ВРЗ САМОУПРАВНА ОСНОВА

Ориентацијата — формирање на сестрана, самоуправна, слободна личност — може единствено да се формира доколку таа биде заснована врз прифаќањето на самоуправните текови што се одвиваат во сите социјални средини, почнувајќи од месната заедница преку училиштето па сè до работните организации. Воспитно-образовниот процес не е автономна, затворена општествена дејност, дејност која нема врска, која е независна од општествените и економските движења. Воспитанието е флексибилно, променливо; врз неговиот стил, метод, содржина и форми на работа влијаат сите општествени фактори и движења, од една, а од друга страна, и тоа опфатено во човекот индиректно влијае врз менувањето на сите општествени, производни, културни и други текови.

Нашите организации, сојузите за социјалистичко воспитување и грижа за децата во натамошниот период, како и досега, треба поинтензивно да градат ставови и да покажуваат соодветна активност преку сугерирање и иницирање на најразлични форми за формирање на самоуправна слободна личност. Со својата програма за работа тие треба да сугерираат најразновидни форми на воспитание на децата (семејното, училишното, вонучилишното и др.), да бидат заснова-

ни врз самоуправниот однос, да ги следат процесите на грижата на социјалистичкото воспитание на децата, да ги прифаќаат позитивните искуства од оваа област и да заземаат ставови кои ќе претставуваат насока на менувањето и усовршувањето на самоуправниот концепт на воспитанието и грижата за децата. Сојузот на друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата својата улога треба да ја експонира во надминувањето на воспитно-образовниот концепт што се јавува во определени средини (семејствата, месните заедници, неформалните групи и др.) кои создаваат услови за малограѓанско, етатистичко, патријархално и други облици на воспитание што не се во духот на самоуправните процеси. Сојузот треба да претставува трибина која ќе овозможи постојан отворен јавен дијалог за развивање и усовршување на самоуправното воспитание и образование на децата со што ќе се придонесе кон поопштествување на овие процеси.

Обврска е на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата да иницира отворање и развивање одделни специјализирани организации, клубови и други организации за деца во кои тие ќе можат да ги експонираат и да ги развиваат своите интереси, способности и наклоности. Помеѓу овие организации што сега постојат и идните, што би требало да се организираат, треба да се воспостави поцврста врска која ќе биде испреплетена со содржини и меѓусебна соработка.

Месните заедници, кои се место на живеење и поминување на слободното време на работните луѓе и граѓани и во кои на самоуправен начин се решаваат голем број проблеми од животот и работата, претставуваат социјална и воспитна институција во која децата се развиваат. Од квалитетот на организираноста на воспитно-образовните дејности во месната заедница зависи во голема мера и квалитетот на воспитанието и образованието на децата. Месната заедница за децата претставува „царство на слобода“, место во кое тие го реализираат слободното време преку слободни

активности, неформални контакти со други деца и граѓани, игрите, забавиштата и др.

Колку и да се значајни слободните активности со својата содржина во месните заедници во влијанието врз социјалистичкото воспитание на децата, тие не можат да бидат искористени оптимално доколку не бидат организирани врз самоуправни основи. Треба да се истакне фактот дека самоуправното организирање и самоуправниот однос како да се сфаќаат тие да се спроведуваат во работните организации, односно во воспитно-образовните организации, со што тие се институционализираат, односно се формира свест дека тие се неопходни само во областа на организираните дејности. Човекот и детето во тој контекст располагаат со слободно време кое сè повеќе ќе се зголемува во однос на задолжителната работа и другите активности, па не е логично човекот да самоуправува, а со самото тоа и детето, само кога е во работен однос. Тој треба тоа да го практикува и во слободното време. Од особено значење е децата слободното време да го поминуваат организирано врз самоуправни основи. Самоуправниот однос, самоуправното организирање на децата во месните заедници овозможува да дојдат до израз потребите, мислењата, ставовите, наклоностите, способностите и интересите на децата. Возрасните треба овие особини да ги забележат и врз нивно сознание да изградуваат воспитен стил во духот на самоуправното поимање на воспитанието на децата. На тој начин посредно се влијае и врз содржините, методите и формите на семејното воспитание.

Теориските и практичните сознанија укажуваат дека воспитно-образовниот процес е дотолку повреден доколку ја формира и ја зајакнува автономијата на детето, доколку тоа со соодветни методи се оспособува да го управува и да го вреднува сопственото поведение. Детето не е самостојно ако наредбите и забраните на возрасните ги прифаќа без резерва, без сопствено учество во размислата за нивната оправданост поради што не му е потребна никаква надворешна контрола. Дури тогаш, ако е тоа (детето) во состојба во определени ситуации да постапи на ист начин,

а што е важно според определени принципи што се вредносни за сите луѓе, детето може да биде зрело. Тоа може да се постигне во самоуправниот стил на воспитание кој допушта конфликтни ситуации и поттикнување на сопствената енергија (емотивна, интелектуална) во нивното разрешување.

Во наредниот период, како и досега, Сојузот на организациите за социјалистичко воспитание и грижа за децата својата работа треба да ја насочи кон иницирањето и реализирањето на најразлични форми на собирање на децата во месните заедници.

Во таа смисла треба да се остварува идејата во секоја месна заедница да се организира и друштво за социјалистичко воспитување и грижа за децата што ќе собира граѓани и работни луѓе кои со своите афинитети, стручни познавања и општествено-морални квалитети ќе придонесуваат за организирање најразновидни активности кај децата, на кој начин ќе им помогнат во нивното развивање.

СОКРАТ ПАНЕВСКИ

ВКЛУЧУВАЊЕ НА СОЈУЗОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКАТА МЛАДИНА ВО РАБОТАТА НА СОЈУЗОТ НА ПИОНЕРИТЕ

Извештајот на Сојузот на организациите за социјалистичкото воспитување и грижа за децата на СРМ претставува ретроспектива на досегашните активности и ангажирања на Сојузот за унапредување на работата во воспитувањето и грижата за најмладите во нашата Република. Во извештајниот период се вложувани многу напори за реализација на програмските и вонпрограмските задачи на Сојузот. Во овие изминати четири години беа постигнати добри резултати во унапредувањето на работата во Сојузот на пионерите, на одморот и рекреацијата на децата, на згрижувачката дејност во која се опфатени најмладите; развиени се нови форми за работа со децата, а е зголемен и бројот на ентузијастите и кадарот што работи во нашата организација. Но, извештајот не би бил добар кога не би оставил и простор за дискусија. Затоа, сакам да зборувам за еден проблем чија актуелност не се губи од самото создавање на младинската организација.

Сојузот на пионерите, како колективен член на ССММ, постојано се наоѓаше во центарот на вниманието на младинската организација, затоа што пионерите претставуваат подмладок и идни членови на

ССММ. И покрај сите ангажирања на младите во Сојузот на пионерите во минатото, денес можеме да констатираме дека на ова поле имаме слабости и пропусти. Уште не сме ги ангажирале младинците во доволна мера во пионерската организација, а и тие од своја страна не пројавиле поголем интерес за преземање и извршување на статутарните обврски во работата со пионерите. Се добива впечаток како да сме се оградиле секој во својата средина и, поради преголемата ангажираност во работата на Сојузот, на ова прашање се наврќавме само повремено, без да ги користиме искуствата од минатото кога младинците проникнуваа и своите статутарни обврски ги испреплетуваа со задачите и интересите на Сојузот на пионерите и ССММ. Така, младинците многу ретко се застапени денес во советите на пионерите и нивните одбори; се помалку младинци имаме како пионерски предводници; во програмските активности ретко се среќава заедничкиот настап во другите општествени организации што опфаќаат младина и пионери (Подмладок на Црвениот Крст, Сојуз на извидниците, Сојуз на феријалците, Сојуз на планинарите и др.); исто така, отсуствува заедничкото планирање и соработка.

По одржаните младински конгреси веќе се чувствува поповолна клима на полето на меѓусебната соработка и договарање меѓу Градската конференција на ССММ и Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на град Скопје, а посебно со Градскиот совет на Сојузот на пионерите.

На овој план се преземени и конкретни активности. Така, на пример, во чест на јубилејот 40 години од создавањето на Сојузот на пионерите беше формирана Пионерска доброволна работна бригада од по 10 пионери од секоја општина и истата ја изведе и првата акција, засадувајќи 40 стебла во околината на Пионерскиот дом. Како во формирањето, така и во понатамошните активности на Бригдата младинците, ветерани од доброволното младинско ангажирање, ќе имаат инструктивна и насочувачка улога. Исто така, во чест на Јубилејот Градската конференција на

ССММ и Градскиот совет на Сојузот на пионерите организираат заедничка манифестација во Домот на младите „25 Мај“. Пионерите ќе бидат вклучени и во сите спортски и културни манифестации што ги организира ГК на ССММ на град Скопје во текот на зимскиот и летниот одмор на пионерите. На овој начин, младинците ќе се вклучат во организирањето на слободното време на пионерите надвор од училиштата.

Затоа, што во Сојузот на пионерите немаше, во доволна мерка, квалификуван кадар од младинци за пионерски предводници и раководители за работа со пионерите во училиштата, како и во одморалиштата во текот на зимата и летото, Градската конференција на ССММ, Градскиот совет на Сојузот на пионерите и Домот на младите „25 Мај“ се договорија да формираат клуб на пионерски предводници и раководители.

Сметам дека има потреба од систематска и програмска работа за создавање на потребен кадар за работа во Пионерската организација, а не само повремените дводневни семинари од кои досега не сме имале голема полза во работата со пионерите.

Во иднина треба да вклучиме што поголем број младинци во раководствата на сите општествено-политички организации кои опфаќаат пионери и деца. Само на овој начин ќе може да се унапредува и натаму работата во Сојузот на пионерите.

Втор проблем на кој сакам да го задржам Вашето внимание претставува прашањето во врска со работата на друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата во месните заедници. Подолго време зборуваме за работата на друштвата и секојпат констатираме дека тие не се формирани во сите месни заедници и дека, со помали исклучоци, и таму каде што се формирани послабо работат. Основна причина, зошто не се формирани друштвата во сите месни заедници, претставува недоразбирањето со општинските и месните конференции на ССРМ, кои сметаат дека тоа не е нивна статутарна обврска и на дневен ред на граѓаните во месните заедници не се поставува ова прашање. Затоа, сметам дека треба да се покрене заедничка акција на општинските конференции на СС-

РНМ и Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата да се изготват „терк“-програми за работа на друштвата и да се договорат термини до кога да се формираат тие таму каде што не се формирани, а потоа, да се вклучат во нивната работа и младинците од основните организации на ССММ во месните заедници. Друштвата, заедно со училиштата, треба да ја организираат и раководат целокупната активност на пионерите и децата, особено за време на летниот и зимскиот распуст.

Самоуправното организирање и работење на децата во средината во која живеат претставува денес потреба од посебен општествен интерес, начин како би можеле и најмладите да се здобиваат со самоуправни култура, да се воспитуваат во духот на југословенскиот патриотизам за што поуспешно да се вклучат во изградбата и одбраната на нашето самоуправно социјалистичко општество.

ВАНЧО ГОРГИЕВСКИ

ОСВРТ НА РАЗВОЈОТ И ЗАДАЧИТЕ НА ЦЕНТАРОТ ЗА ДЕТСКО ЛИКОВНО ТВОРЕШТВО ПРИ СОЈУЗОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА

Центарот за детско ликовно творештво при Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија како негов составен дел со години придонесува за естетското, ликовното и правилното социјалистичко општествено воспитување на децата од Македонија. Активноста на Центарот се спроведуваше преку повеќе форми: семинари, советувања, изложби и друго. Посебно место зазема издавањето на публикации за детското ликовно творештво. Се настојуваше ликовните акции да бидат актуелни теми кои ќе придонесат преку детското ликовно творештво да се манифестираат хуманите пораки, љубовта кон нашата самоуправна социјалистичка заедница, браството и единството, одгледувањето на традициите од НОВ, будноста за зачувување на нашата независност, колективната самозаштита, заштитата на човековата средина и др. Ова беа тематски целини кои дадоа можност учениците и децата од предучилишните возрасти ликовно-творечки да се мотивираат и да дадат извонредни ликовни остварувања кои беа изложени на дванаесет републички изложби

што ги организира Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата од Македонија. Посебно се инсистираше на ликовно-естетскиот развој на децата за што беа организирани во повеќе градови во СРМ советувања со ликовните педагози од СРМ.

Центарот за детско ликовно творештво со своите специфични програми се разликува од дејностите на здруженијата на ликовните педагози по тоа што тие се во склад со целта и задачите на Сојузот и неговиот Статут. Сепак треба да се спомене дека тој ја почна својата дејност кога не постоеше Републичкото здружение на ликовните педагози и придонесе, покрај другите фактори, да се развие ликовната педагогија, да се стимулираат ликовните педагози за ликовно-педагошка активност како дополнителна творечка и воспитно-образовна работа на децата и учениците. Центарот за детско ликовно творештво соработуваше и соработува со Републичкото здружение на ликовните педагози и со други стручни и општествени организации во републиката и земјата. Сметам дека посебен придонес на Центарот за ликовно-естетскиот развој на децата и за нашата култура е издавањето на двете монографии, и тоа: монографијата „Скулптури и графики на децата од Кратово“ и монографијата „Ликовни творби на децата од Македонија“, како и други брошури со текстови од советувања.

Центарот за ликовно творештво на децата има своја творечка перспектива, активност која мора да се развива во склад со целокупната работа на Сојузот. Центарот не смее да претставува идентичност со програмите по ликовно воспитување, активност на републичките и други здруженија на ликовни педагози со кои секако треба да развива творечка и друга соработка. Центарот треба да ја развива својата активност врз база на програмирање, краткорочно и повеќегодишно, да ја проучува потребата за тематски и ликовно-естетски активности и презентирања на детското творештво од сите возрасти, да врши и стручна обработка на тематските целини во врска со орга-

низирањето на изложби, советувања, демонстрирања и други акции.

Сметам дека во идната во работата на Центарот ќе треба посебно место да имаат активностите, како позитивни настојувања, да се откриваат нови, современи форми на детската ликовно-естетска активност, естетски активности во кои ќе бидат интегрирани и другите естетски подрачја, и тоа во една синтеза, така што покрај индивидуалното креирање да се применуваат и колективни настапи со елементи од книжевното и музичкото подрачје, ритамот и друго.

Работата на центарот треба да излезе од рамките само на цртањето, сликањето и сл. Покрај, тоа, треба да се настојува за поголемо поопштествување на визуелната култура и изнаоѓање форми преку кои ќе се поврзува со поширокиот поим на работата, забавата и естетската хигиена. Сето ова треба така да се програмира и спроведува за да се сочува детството на децата, да не се нарушуваат законитостите на нивниот развој а што повеќе да се интензивира нивната активност во наведените рамки, да се откриваат форми преку кои помасовно ќе бидат опфаќани децата од сите места на републиката.

На крајот, сметам дека Центарот при Сојузот на организациите за социјалистичкото воспитување и грижа за децата од Македонија ќе продолжи да ја поттикнува творечката дејност на нашите деца, идните градители на нашето самоуправно социјалистичко општество.

ФАНА ЦВЕТКОВИЌ

ОСОВРЕМЕНУВАЊЕ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И УНАПРЕДУВАЊЕ КОЛЕКТИВНАТА РАБОТА

Во дискусијата се изнесе голем број активности од работата на организацијата. Нашиот Сојуз, како еден од факторите за остварување на општествената грижа за правилен развој и социјалистичко воспитување на децата, својата активност ја остваруваше согласно програмите за работа. Во таа смисла изминатиот период го карактеризира успешното продолжување на работата и остварувањето на програмската ориентација на Сојузот и Советот на Сојузот на пионерите.

Добра дискусија се водеше за работата и активността на пионерската организација. Меѓута, ние не можеме да кажеме дека младинската организација, како што беше речено, е дистанцирана од работата со Сојузот на пионерите. Напротив, младинците-активности, ангажирани во работата на нашите совети на пионерите, биле доста активни. Мошне се активни и клубовите на пионерските раководители што ги има во Куманово, Т. Велес, Битола, Прилеп и др. Но, и покрај ангажирањето на младите во работата со пионерите, не можат да се задоволат нараснатите потреби од вакви кадри кои се и тоа како од голема помош во организирањето на работата на пионерските одреди, одредските пионерски совети при основните учи-

лишта, пионерските домови, детските одморалишта, пионерските клубови во месната заедница и други.

Во идната наша работа треба што повеќе да се ангажираме и заедно со Сојузот на социјалистичката младина да обезбедиме што повеќе делегати-младинци во општинските и одредените пионерски совети и пионерските клубови во месната заедница. За оваа цел ќе биде потребно да се продолжи со организирање на семинари, курсеви и друго, заедно со РК на Сојузот на социјалистичката младина на Македонија за оспособување на пионерски раководители-инструктори и нивно вклучување во работата со пионерите.

ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“ масовно се прифатени во нашата Република. Посебен акцент, покрај организирањето и спроведувањето на братските средби на пионерите на Југославија, беше даден на одбележувањето на 40-годишнината од формирањето на Сојузот на пионерите на Југославија, одбележувањето на 4 Мај-годишнината од смртта на другарот Тито, Денот на младоста 25 Мај, како и продолжувањето на акцијата 88 стебла за другарот Тито.

Сојузот за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и Советот на Сојузот на пионерите, како едни од факторите за остварување на општествената грижа за децата, беа непосредно ангажирани во помагањето на пионерската организација, во развивањето на братството и единството на нашите народи и народности, како и во одгледувањето на традиции од НОБ и др.

Сојузот, покрај преземените бројни активности, и во овој период успешно ги остваруваше своите програмски задачи. Тематската конференција за вонинституционалните форми на општествената заштита на децата беше масовно посетена и позитивно оценета со својот придонес во конципирањето на проблемот, богатењето на искуствата и изнаоѓањето на нови форми и содржини за работа со децата и со пионерите во слободното време. Заедничка беше оценката дека вакви конференции и советувања е корисно да се одржуваат и во иднина, при што треба да се насто-

јува на ваквите средби да учествуваат поголем број активисти кои работаат со деца и за деца.

На Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата и на Сојузот на пионерите останува трајна задача да работат на осовременување на организацијата и на унапредување на колективната работа. Сојузот се залага за тесна соработка со ССРМ, како негов конститутивен дел, со Сојузот на социјалистичката младина и со другите општествени и специјализирани организации, со што ќе се придонесе за зајакнување на постојните и формирање нови друштва за социјалистичко воспитување и грижа за децата во месните заедници.

НИКО ТОЗИ

ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ, ЗАЕМНО ИНФОРМИРАЊЕ, РАЗМЕНА НА ИСКУСТВА

Во дискусијата е искажано сè што сме постигнале во издавањето на литература за работа со пионери-те, пионерските инструктори, родителите и активистите во нашата организација. Слободно може да се констатира дека не сме го достигнале оној минимум нужен да се задоволи потребата од литература што ќе послужи како инструктивна, што ќе ги отвори пошироко нашите хоризонти и што ќе придонесе за пренесување на искуствата и за збогатување на содржините и дејностите во Сојузот на пионерите како и во друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата.

Другарот Бранко Петровски во својот реферат на ова прашање му даде посебна нагласка, и со право се бара од овој наш собир да го елаборира прашањето, да ја констатира потребата, да даде поддршка и да настојува во заклучоците за идната работа на издавачката дејност да ѝ се посвети посебно внимание и да се изготви подолгорочна програма.

Со програмата би требало да се дефинира и предложи каков вид издавачка дејност ќе развиваме за да се овозможи поголема циркулација на информации, и тоа од базата кон центарот и обратно. Со таква циркулација на информациите треба да се постигне обострано, заемно и повратно информирање со цел да се изменат искуствата и да се согледаат патиштата и начините, содржините и формите што би се употре-

биле за да се постигнат определени резултати во работата на пионерските колективи во месната заедница, училиштето, пионерските домови, во специјализираните детски организации, друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата и кај сите субјекти што се заинтересирани за сестрано воспитување на младата генерација.

Покрај информатиката како битна претпоставка за согледување на натамошниот развој на Сојузот на пионерите и друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата посебно внимание треба да му се посвети и на прашањето на издавањето на стручна литература и прирачници за работа со пионерите во сите области на нивниот интерес и животот (техниката, уметничките самодејности, познавањето на природата, спортот, литературата, историјата и др.). Овој вид издавачка дејност би требало да биде димензионирана така што одделни области би биле обработени двонасочно: за работа со пионерите и за работата на самите пионери. Исто така, треба да се согледа и потребата од издавање литература за родителите. За реализацијата на овој вид издавачка дејност треба, во рамките на нашата организација, да го користиме богатото искуство што го имаат другите републики и покраини, особено Хрватска, Србија, Словенија и др.

Искусвата треба да ги сумира Комисијата за издавачка дејност при Сојузот и да ги вгради во програмата за издавачка дејност. За реализација на програмата и обезбедување средства со кои би се овозможило континуирано издавање на овој вид литература би требало да се предложи самоуправна спогодба и, според видот на литературата и прирачниците, да се бара учество на самоуправните интересни заедници за образование, култура, физичка култура, општествена заштита на децата и на други фактори.

Содржината на детските списанија, што се издаваат во нашава република на македонски, албански и турски јазик, треба да биде проткаена и со информации и практични примери на теми од животот и ра-

ботата на пионерите и нивните одреди — за нивните акции и манифестации. Сметам дека редакциите на детските списанија треба повеќе да бидат вклучени во реализирањето на програмите на Советот на Сојузот на пионерите на Македонија, Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата.

ЗАКЛУЧОЦИ

ОД XI изборна конференција на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија, одржана на 27. XII 1982 година

Од Извештајот за четиригодишната работа на Сојузот и водената расправа по него се констатира дека во изминатиот период се постигнати значајни резултати во самоуправното организирање на друштвата, општинските сојузи и советите на Сојузот на пионерите во духот на конгресните определби на Сојузот на комунистите на Југославија и Македонија, определбите на ССРНИ на подрачјето на воспитувањето и прижата за децата, конгресите на Сојузот на социјалистичката младина на Југославија и Македонија и насоките на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Југославија.

Започнат е процесот на формирањето на друштва во месните заедници; тие во своите редови опфаќаат активисти кои врз доброволна основа со својот труд и ангажирање придонесуваат за реализацијата на програмата за воспитување и грижа за децата врз социјалистичка самоуправна основа.

Постигнати се определени резултати во организационото конституирање на општинските сојузи и советите на Сојузот на пионерите врз делегатски принцип и на тој начин се создадени реални претпоставки за поуспешно ангажирање на општествените сили во

реализацијата на програмските задачи на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата и Сојузот на пионерите, со што во значајна мера е придонесено во поопштествувањето на оваа значајна дејност.

Во областа на воспитувањето и грижата за децата од предучилишна возраст, во рамките на материјалните и кадровските можности, исто така се постигнати завидни резултати. Изграден е релативно голем број објекти за предучилишно воспитување и образование (детски градинки, јасли, комбинирани воспитно-образовни организации, забавишта) и за други воинституционални форми на опфат и дејствување за децата од предучилишна возраст. На тој начин, е создадена материјална база и други претпоставки за организирање и унапредување на социјалистичкото воспитување и грижа за децата од предучилишната возраст.

Создадени се услови за поголем опфат на децата во организирани форми на вонучилишно воспитно влијание на децата од основноучилишната возраст. Изградени се нови пионерски домови и адаптирани некои стари, со што е направен сериозен чекор во решавањето на проблемот на ангажирањето на децата во слободното време.

Подобро се условите за организиран одмор и рекреација на децата, изградени се нови објекти за оваа цел, со што се овозможи поголем број деца организирано да го минуваат летниот и зимскиот одмор, организирањето се и други форми на одмор и рекреација, воспитување и образование на децата.

Организирањето се и со успех се одвиваат бројни акции и манифестации со пионерите — пионерски походи, натпревари, смотри, фестивали, дефилеа и други средби кои се одвиваат во рамките на ЈПИ „Растеме под знамето на Тито“ и придонесуваат за развивањето на чувството на југословенскиот самоуправен социјалистички патриотизам, братство-единство и заедништво, продолжување на делото на другарот Тито, одгледување на традициите на НОБ и Револуцијата,

интернационализмот, солидарноста, одгледувањето на името пионер и др.

Врз основа на констатациите и програмските определби, а имајќи ги предвид општествено-политичките определби, мерките за остварување на економската стабилизација, а во таа смисла и потребите и можностите на општествената заедница за успешно реализирање на програмата за социјалистичко воспитување и грижа за децата, се донесуваат следниве:

ЗАКЛУЧОЦИ

1. Друштвата за социјалистичко воспитување и грижа за децата во месната заедница претставуваат основни клетки во кои се одвива активноста на планот на општествената грижа и самоуправното социјалистичко воспитување на децата. Оттука произлегува основната задача во наредниот период да се преземат организациски и други активности со цел да се интензивира започнатата акција — во секоја месна заедница да се формира друштво за социјалистичко воспитување и грижа за децата.

Месната заедница претставува средина во која дејствуваат сите организирани социјалистички сили и семејствата кои можат да ги учат и да ги решаваат проблемите и потребите на децата врз самоуправни односи. Таа е средината во која децата растат и стапуваат во први социјални контакти надвор од семејството. Во неа децата секојдневно доаѓаат во допир со настојувањата на пошироката општествена заедница во која работните луѓе и граѓаните се договараат непосредно за здружување на средствата заради остварување на своите програми, меѓу кои и за грижата и воспитувањето на децата и др.

2. Потребно е и натаму да се работи врз самоуправното ангажирање на општинските сојузи за социјалистичко воспитување и грижа за децата врз делегатски принцип, врз нивното организационо зајакнување и оспособување за поефикасно дејствување во остварувањето на задачите на Сојузот.

Во општините, во кои сè уште не се организирани сојузи за социјалистичко воспитување и грижа за децата, треба да се преземат соодветни чекори, со ангажирање на сите субјективни сили, тие да се организираат, со што ќе се создадат претпоставки за насочување и координирање на активностите на подрачјето на општината во ангажирањето на друштвата, работните луѓе и граѓаните за решавање на задачите од областа на грижата и воспитувањето на децата.

3. Треба да се подржат акциите и напорите за поголем опфат на децата во организирани форми за предучилишно воспитание и образование. Во таа смисла потребно е да се настојува да се користат сите материјали и други можности за проширување на мрежата за предучилишно воспитание и образование со цел да се продолжи динамиката на создавање услови за социјалистичко воспитување и грижа за децата од сите социјални средини за тие да имаат поближно еднаков старт во својот натамошен развој.

4. Треба да се настојува со вонинституционалните форми на општествено-организираната воспитна работа да се опфати што поголем број деца, посебно оние што не се опфатени со институционално воспитување. Притоа, треба да се води сметка за специфичните можности на секоја средина, односно во секоја средина да се организираат оние форми кои им се потребни на децата, родителите и на здружениот труд. За оваа цел, треба да се изнајдуваат можности и извори на средствата за материјалната основа на трудот, во соработка со СИЗ за општествена заштита на децата и другите социјалистички субјекти. Во самоуправните спогодби за заедничките основи и мерила за стекнување на доходот подеднакво треба да се вреднуваат институционалните и вонинституционалните форми на општествено-организираната воспитна работа со децата од предучилишна возраст.

5. Потребно е натамошно јакнење и афирмација на Сојузот на пионерите во развојот на нашето самоуправно социјалистичко општество, со што ќе се создаваат услови и можности за натамошно самоуправно и делегатско преобразување, максимална отвореност и

широчина за сите новини во општеството. Во така заснованите програмски активности секој пионер како субјект треба да се вклучи во остварувањето на неговите права и должности.

Содржината на работата на Сојузот на пионерите треба пошироко да ги одразува интересите на пионерите и општеството во целина. На пионерите треба да им се овозможи што поширока меѓусебна соработка со возрасните во донесувањето на програмите за работа, изборот на содржината на активностите, реализацијата и вреднувањето на резултатите од работата на најразновидните подрачја.

Како и досега, треба да се настојува ЈПИ, кои се одвиваат под заедничко име „Растеме под знамето на Тито“ а на тема „Да ни живее, живее трудот“, што е можно помасовно да ги ангажираат пионерите најмалку во една од бројните активности што ги нуди оваа тема. Сојузот, и Советот на Сојузот на пионерите во својата програма за работа да изнаоѓаат и да иницираат најразновидни форми преку кои кај најмладите ќе се развива самосвеста за можностите на трудот за сопственото развивање и воспитување на секој пионер, за формирањето на свест кај пионерите за општественото значење на трудот.

6. Во соработка со сите општествени субјективни сили треба да се настојува на доследното спроведување на законските определби во областа на основното воспитание и образование. За таа цел треба да се обезбедат услови сите деца кои подлежат на задолжително воспитание и образование да бидат опфатени и да се укажува на мерки за постигање на поголема ефикасност во тоа што би се намалило осипувањето и обезбедил поголем процент ученици кои образованието ќе го завршуваат со успех.

7. Пионерските домови со својата работа имаат посебна улога како центри за организирана вонучилишна активност со пионерите и како методски центри на пионерската организација. Во таа смисла треба да се преземат конкретни мерки за нивното израснување и организирање во центри во кои ќе се одвиваат најразновидни активности и форми од животот и ра-

ботата на пионерите, оспособување кадри за работа со пионерите како и организирање акции од пошироко општествено значење.

8. Организираниот одмор и рекреацијата сè повеќе се конституира како составен дел на целокупната општествена грижа и воспитувањето на децата. Во наредниот период треба поорганизирано да се вклучат нашите организации во о настојувањето за поголем опфат на децата, посебно на оние на кои тоа им е особено потребно, да се ангажираат во содржинското обликување на воспитно-образовната, забавната и рекреативната дејност во нив, во самоуправното организирање на пионерите и сè друго што е поврзано со животот и работата на децата во објектите за одмор и рекреација.

9. Во осовременувањето и спроведувањето на програмските задачи на нашите организации во изминатиот период имало поддршка од сите општествено-политички организации. Оттука произлегува дека и во натамошниот период остварувањето на сите задачи на Сојузот треба да продолжи во координација со ССР-НМ, ССММ и другите општествено-политички организации кои во своите програми ги имаат грижата и воспитувањето на децата.

Сојузот и натаму ќе ја продолжи соработката со сите републички и покраински сојузи и Сојузот на организациите за воспитување и грижа за децата на Југославија.

10. Треба да продолжи грижата за децата на нашите работници на привремена работа и престој во странство. Во таа смисла и нашата организација треба да се вклучи во организирањето на активностите за поголем опфат на децата во предучилишното воспитание и образование на мајчин јазик, создавање можности дополнителната настава во земјата на привремениот престој да ја следат поголем број деца, да се организира потесна врска на пионерските одреди од нашата Република со тие деца, да се обезбедат доволно пионерски симболи — пионерски книшки и друга литература за пионерите, да се организира летување, зимување и др.

11. За афирмирање на работата и бројните акции што произлегуваат од програмата на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и Советот на Сојузот на пионерите треба да се засили соработката со средствата за јавно информирање — радиото, телевизијата, дневните весници, списанијата и др. На тој начин, нивната поддршка ќе биде од посебна корист.

Скопје, јануари 1983 година

Членови на Претседателството на РК на Сојузот.

1. Арсов Живко, проф. — Кочани
2. Бојановска Душанка, Градски Сојуз — Скопје
3. Велков Митко, правник — Скопје
4. Пруевски Чедомир, претседател — Скопје
5. Димитрова Виткорија, просв. работник, пионерски дом — Битола
6. Зајази Тахир, проф. на Педагошка Академија — Скопје
7. Заковска Марија, педагог — Тетово
8. Јумеровска Гулистана — РК на ССММ — Скопје
9. Камберска Марија, педагог — Завод за школство
10. Камчева Анка, правник — Штип
11. Касапинов Трајче — Кавадарци
12. Лакинска Благородна, педагог Филозовски факултет — Скопје
13. д-р Петровски Бранко, проф. — Скопје
14. д-р Петров Никола, проф. — Скопје
15. Проданоска Олга, инг. технолог — Прилеп
16. Този Нико, ликов. педагог — Скопје
17. Кулумов Цветан, ликов. педагог — Титов Велес
18. Унковска Лилјана, општествен работник — Скопје
19. Фана Цветковиќ, општествено политички работник — Скопје

Одбор за самоуправна општествена контрола

1. Пановски Сократ — претседател

2. Јовановски Јован
3. Нихад Вејсели
4. Тодоров Веселин
5. Наковска Олга

Републички Совет на Сојузот на пионерите

1. Кулумов Цветан, претседател — Титов Велес
2. Илиевска Стојка, секретар
3. Станиславски Душко, секретар
4. Зафировски Мирко — Куманово
5. Арсова Тамара
6. Миленковски Перо
7. Миркуловска Бистрица
8. Поповски Миле
9. Камберска Марија
10. Стојчевска Деса
11. Аслани Рамиз — Битола
12. Лепое Миланов
13. РК на ССММ — делегат

Комисија за работа на друштвата во месната заедница

1. Катранциска Зора, претседател
2. Бојановска Душанка
3. Лакинска Благородна
4. Зајата Тахир
5. Колев Трајче
6. Наумовски Ристо
7. Јордановски Благоја
8. Тодоров Веселин
9. Унковска Лилјана

Комисија за предучилишно воспитување

1. Ристевска Стојанка, претседател
2. Петров Никола
3. Салчиева Смиља
4. Сотировска Мира

5. Нацевски Јован
6. Ѓорѓиевски Ванчо
7. Ивановска Душка
8. Панков Владимир
9. Василевска Нада

Комисија за издавачка дејност

1. Џутевски Нелко, претседател
2. Марковски Ристо
3. Петровски Бранко
4. Миленковски Перо
5. Петров Никола
6. Јовановски Киро
7. Този Нико
8. Велков Митко
9. Донеv Киро

Центар за детски ликовни творби

1. Ѓорѓиевски Ванчо
2. Антонов Коста — Битола
3. Барутовски Божин
4. Маневски Стефан
5. Панков Владимир
6. Този Нико

Совет на пионерското одморалиште „Сутјеска“

1. Велков Митко
2. Настевски Насе
3. Петров Никола
4. Стојчевска Деса
5. Јовановски Диме
6. Јовановски Крсто
7. Управителот на одморалиштето

Состав на делегацијата на сојузот на организациите за
воспитување и грижа за децата на Југославија

1. Цветковиќ Фана
2. Бранко Петровски
3. Чедомир Грујески
4. Нико Този
5. Никола Петров
6. Цветан Кулумов
7. Заковска Марија

СПИСОК

НА ДЕЛЕГАТИТЕ НА РЕПУБЛИЧКАТА КОНФЕРЕНЦИЈА НА СОЈУЗОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА

Градски Сојуз Скопје

1. БОЈАНОВСКА ДУШАНКА, претседател на Градскиот Сојуз — Скопје
2. УНКОВСКА ЛИЛЈАНА, општествен работник
3. НАУМОВСКИ РИСТО, советник, Завод за школство
4. НАЦЕВСКИ ЈОВАН, СИЗ за општествена заштита на децата
5. ЈОВАНОВСКИ КРСТО, општествен работник

Општински сојуз „Центар“

6. СТОЈЧЕВСКА ДЕСА, директор ОУ „Кочо Рацин“ — Скопје
7. ВАСИЛЕВСКА НАДА, директор КУ „Братство единство“ — Скопје
8. ЦВЕТКОВИЌ ФАНА, општествено политички работник — Скопје

„Гази Баба“

9. ЈОВАНОВСКИ ЈОВАН, началник на службата за образование — Скопје
10. ИВАНОВСКА ДУШКА, директор, РО „25 Мај“ — Скопје
11. НИХАД ВЕЈСЕЛИ, Градски Сојуз — Скопје

„Кисела Вода“

12. НИКОЛОВСКИ МИЛЕ, директор, ОУ „Гоце Делчев“ г. Лисиче — Скопје
13. КАТРАНЦИСКА ЗОРА, општествен работник — Скопје
14. ПЕТРОВСКИ БРАНКО, професор, Филозовски факултет — Скопје

„Карпош“

15. НАКОВСКА ОЛГА, наставник ОУ „Лазо Трповски“ — Скопје
16. СОТИРОВСКА МИРА, директор РО „Мајски цвет“ — Скопје
17. ПОПОВСКИ ДУШКО, општествен работник — Скопје

„Чаир“

18. ИЛИЕВСКА СТОЈКА, директор ОУ „Доситеј Обрадовиќ“ — Скопје
19. МИЛЕНКОСКА РОЗА, наставник ОУ „Рајко Жинзифов“ — Скопје
20. КОЛЕВ ТРАЈЧЕ, директор ОУ „Никола Вапцаров“ — Скопје

Општински сојуз
Тетово

21. ЗАКОВСКА МАРИЈА, педагог Општинско Собрание — Тетово
22. УСЕИНИ НАЗИФ, професор, ОУ „Истикбал“ — Тетово

Делчево

23. ТРАЈКОВСКИ РАДЕ, педагог, Центар за социјална работа

Крива Паланка

24. ВУЧЕВСКИ КИРО, наставник, ОУ „Јоаким Крчовски“

Берово

25. БОШНАЧКИ ИВАН, професор

Крушево

26. ВАСИЛИКА НАНЕ, стручно политички работник

Струга

27. ГАФУР ЗИБА, наставник ЦОУ „БАШКИМИ“ — Делогожди

Битола

28. ДИМИТРОВСКА ВИКТОРИЈА, наставник Пионерски центар
29. АСЛАНИ РАМИЗ, наставник ОУ „Никола Тесла“

Штип

30. КАМЧЕВА АНКА, правник, Собрание на општината
31. ЗДРАВЕВ ИЛИЈА, директор Пионерски дом

Гостивар

32. ТОПУЗОВСКИ РУСЕ, советник, Завод за школство
33. ПЕТРЕВСКА ДОСТАНА, професор

Струмица

34. ШИРИЌ НЕВЕНКА, директор, Пионерски дом

Пробиштип

35. НИКОДИНОВСКИ ФИДАН, општествено политички работник

Гевгелија

36. БРЗАНОВ ПЕТАР,

Титов Велес

37. КУЛУМОВ ЦВЕТАН, директор ОУ „Јосип Броз Тито“
38. ЈАНЧЕВСКА МАКЕДОНКА, наставник, Собрание на Општината

Дебар

39. ЈОСИФОВСКИ ВЛАДО, наставник, ОУ „Братство единство“

Св. Николе

40. АРСОВА ДРАГИЦА, училищен педагог

Прилеп

41. ПРОДАНОСКА ОЛГА, технолог, Фабрика за цигари
42. ТОРЧЕСКА ВИОЛЕТА, педагог, ОУ „Климент Охридски“

Кочани

43. АРСОВ ЖИВКО, професор, Собрание на општината
44. СТОЈЧЕВА РОДНА, педагог, Комбинирана детска установа

Виница

45. ДОВИЧИНСКИ ЈОВАН, наставник, ОУ „Славчо Стојменски“

Кавадарци

46. КАСАПИНОВ ТРАЈЧЕ, советник, Завод за унапредув. на образ.
47. НЕДЕЛКОВ ИЛИЈА, професор

Охрид

- 48. ДУШАНИЌ МИОДРАГ, Балкански Фестивал
- 49. ЧИНГОВА БЛАГОРОДНА, СИЗ на културата

Куманово

- 50. ЗАФИРОВСКИ МИРКО, советник, Завод за школство
- 51. ВЛАДАНКА СПАСОВСКА, директор ОУ 11 Октомври“

Кратово

- 52. ЈОРДАНОВСКИ ЛЈУБИША, наставник ЦОУ „Кочо Рацин“

Делчево

- 53. ТРАЈАНОВСКИ РАДЕ, педагог, Центар за социјална работа

Ресен

- 54. МАРКОВСКИ ДИМИТАР, директор Пионерски центар „Ј. Цветковски“

Валандово

- 55. ЦОНОВ НИКОЛА, наставник, секретар на ОК на ССРН

Кичево

- 55. Општински Сојуз

М. Брод

- 56. Општински Сојуз

Д. Хисар

- 57.

Радовиш

- 58. Општински Сојуз

Неготино

59. Општински Сојуз
60. ЃУЛИСТАНА ЈУМЕРОВСКА — РК на ССММ
61. ЗАЈАЗИ ТАХИР — Сојуз на синдикатите на Македонија
62. ПЕПОВСКИ МИЛЕ — СОФКА
63. МИЛЕНКОВСКИ ПЕРО — Црвен крст на Македонија
64. РАЛЕВ РИСТО — Републички совет на народна техника
65. ПАНКОВ ВЛАДИМИР — Сојуз на извидници на Македонија
66. ПЕТРОВ НИКОЛА — Филозовски факултет
67. ЛАЌИНСКА БЛАГОРОДНА — Филозовски факултет
68. РИСТЕВСКА СТОЈАНКА — Педагошко друштво на СРМ
69. КАМБЕРСКА МАРИЈА — Завод за школство
70. МИТКО ВЕЛКОВ — Завод за унапредување на домаќинството
71. ЧЕДОМИР ГРУЈЕСКИ — Комитет за образование
72. НИКО ТОЗИ — Здружение на ликовните уметници за применета уметност на Македонија
73. МИЛАНОВ ЛЕПОЕ — Здружение на ликовните педагози
74. МИРКУЛОВСКА БИСТРИЦА — Друштво на писателите на СРМ
75. ДОНЕВ КИРО — Детска Радост
76. ВЕСЕЛИН ТОДОРОВ — РК на Здружението на музичарите
77. ТАМАРА АРСОВА — РТВ Скопје
78. СОЈУЗ НА ЗДРУЖЕНИЈАТА НА БОРЦИТЕ
79. ЃОРЃИЕВСКИ ВАНЧО — Педагошка Академија

СОДРЖИНА

I

СВЕЧЕНА СЕДНИЦА

по повод прославата 40 годишнината од формирањето на Сојузот на пионерите на Југославија и 30 години на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Југославија

3

Д-р БРАНКО ПЕТРОВСКИ, 40 години на Сојузот на пионерите на Југославија

11—24

Д-р БРАНКО ПЕТРОВСКИ, Признанијата на активистите ќе бидат мотив и поттик и на оние кои ќе работат со деца

27—28

Одлука за доделување плакети ЗА СРЕКНО ДЕТСТВО, КУРИР ЈОВИЦА, Благодарници со златна јубилејна значка

31—36

II

XI ДЕЛЕГАТСКА ИЗБОРНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА СОЈУЗОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКО ВОСПИТУВАЊЕ И ГРИЖА ЗА ДЕЦАТА НА МАКЕДОНИЈА

39

ИЗВЕШТАЈ, за работа на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија, од X-XI годишно собрание (1978—1982)

41—72

Преглед на одржаните седници на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија и Претседателството на РК на Сојузот

73—80

Статут на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија

81—94

ДИСКУСИЈА

97—113

ЗАКЉУЧОЦИ

114—120

Членови на Претседателството на РК на Сојузот, Одборот за самоуправна општествена контрола. Републичкиот совет на Сојузот на пионерите, комисиите и Делегацијата во Сојузот на организациите за воспитување и грижа за децата на Југославија

121—124

Список на делегатите на Републичката конференција на Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижа за децата на Македонија

125—130

